

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Rábapatona Község Önkormányzata

2024-2029

Tartalom

Bevezetés.....	
A település bemutatása.....	
Értékeink, küldetésünk.....	
Célok.....	
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	
1. A HEP IT részletei.....	
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	
Jövőképünk.....	
Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális).....	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	
3. Megvalósítás.....	
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	
3.2 A megvalósítás folyamata.....	
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	
3.4 Nyilvánosság.....	
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	
4. Elfogadás módja és dátuma.....	

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Rábapatona Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Rábapatona község Győr város agglomerációjában, attól délnyugatra helyezkedik el, a Rába folyó bal partján. Közigazgatási területe Győrrel határos, területe 39,74 km². A település érintkezik a Győrt Sopronnal összekötő 85 számú főúttal és vasúttal. Az M1-es autópálya 6 km-re található.

A község határában 2015. júniusában átadásra került az M85-ös autópálya, mely kétszer két sávú autópálya, és átadása révén, mint az M1-es autópálya, mint Győr, mint járásközpont hamarabb elérhető, ezáltal erősíti Rábapatonának a gazdasági régió szöveteibe való beágyazódását, valamint megkönnyíti a munkavállalók számára a munkába jutást is. 2015-ben a GYSEV Zrt. elkészítette a falu határában húzódó vasúti sín kétvágányosításának terveit.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A falu valószínűleg már a honfoglalás korában is létezett. A hagyomány szerint első lakói besenyők voltak. A besenyő eredetű adat napjainkban is erősen él a helyi köztudatban. A falu legkorábbi neve Káptalan-Patona volt, utalásként első birtokosára, a győri káptalanra, első említése 1231-ben történt, a falu nevének első okleveles említése pedig 1253-ból származik. „*Michael, Comes Pincernarum Domini Regis, omnibus praesentes literas inspecturis salutem in salutis authore. Vniuersis praesentibus ac futuris harum serie literarum innotescat: quod Keuth de villa **Patona** Iobbagio Buccariorum Domini Regis coram nobis constitutus placitauit cum cognatis suis ex eadem villa, Martino v. l. Paulo, Sicho Michaele et altero Michaele referens; quod terras syluas et foeneta, quae linea consanguineitatis referentem ipsum contingunt, indebite occupata detinerent...*”

A XIV. századtól egészen a XX. század közepéig a falu legjelentősebb birtokosa a győri káptalan volt. A törökök többször is pusztították a települést. A győri káptalan birtoka, amikor 1562-ben malmot építettek a településen a győri várórség ellátására. 1606-ban már adót fizetett a település a töröknek, mégis ennek ellenére 1623-ban és 1626-ban is végigdúlták Patonát a törökök.

A lakosság és a káptalan a települést megerősítette, de a lakosság elégedetlen volt a német katonák jelenlétével, akik a törökökhöz hasonlóan javaikban sok kárt tettek. A határzónában levő falut mind a törökök, mind a jelenlevő németek folyamatosan zaklatták. A törökök a falut 1647-ben –miközben a település védelmére kirendelt őrség más helyen kalandozott- földig rombolták.

1649-ben a káptalan visszakapta a települést, felépítette, megerősítette. 1650-ben építették fel a falu katolikus templomát. A templom tornyát csak egy évszázaddal később építették. A XVII. században III. Ferdinánd királytól 2 vásár tartására kapott kiváltságot a falu. 1683-ban a visszavonuló török had ismét megtámadta a települést.

1701-ből származó pecsétjén a következők láthatók: kettős vonallal határolt belkörében lebegő, felfordított, jobbra néző ekevas és balra néző csoroszja között hármashalomból kinövő búzakalász. A pecsét körirata: „CAPTOLOM. PATONA PECEI 1701”, ami mai olvasatban annyit tesz: KÁPTALANPATONA PEC(SÉTJE) 1701.”

A településhez tartozott a Czirják-tag, Dénesháza, Szent István major, a Kovács- és Plébániatagok, az egykori Koos-falu, mely a település határába olvadt, amelyre a Kos-domb név emlékeztet.

A XIX. században kapja a település a Káptalan előtag helyett a Rába előtagot. Lakói évszázadokon keresztül halászáttal, növénytermesztéssel foglalkoztak. A történelem folyamán többször is áradás pusztította Rábapatonát. A problémát a Rába-szabályozás oldotta meg, mely után 1891-ben épült fel az első híd a folyón, mely az átadás után összeomlott. Új híd épült, melyet 1945-ben a visszavonuló németek robbantottak fel. A hidat többször felépítették, megújították, jelenlegi formáját 1987-ben nyerte el.

1851-ben Fényes Elek leírása szerint a települést már Rába Patona néven ismerték, lakói magyar nyelvű katolikusok voltak, akiknek száma 934 fő volt (összevetésül Győr lakossága ebben az időben 18 ezer fő körül volt.), a településen vízimalom működött.

A község iskoláját a XVIII. század második felében létesítették. Az iskolát a XIX. század végétől folyamatosan bővítették. 1977-ben adták át az iskola tornatermét. 1939-ben kezd meg a működését a faluban Rábapatonai első háziorvosa.

A két világháború között lakosainak száma már 2350 fő körül volt. 1953-ban pedig megnyitott az első gyógyszertár is a településen.

A vezetékes ivóvíz- és gázszolgáltatás, a szervezett és szelektív hulladékgyűjtés és -szállítás ill. a telefon, vezetékes és vezeték nélküli internet kapcsolat, kábeltelevíziós szolgáltatás napjainkban már kialakításra került a településen. A szennyvíz-csatornarendszer kiépítése is több, mint tíz éve befejeződött a községben. A rendszerváltást megelőzően a település lakosságának jelentős része a Győrben működő gyárak valamelyikében dolgozott, az itthon maradóknak a termelőszövetkezet adott munkát. A győri gyárak és a termelőszövetkezet a rendszerváltás után megszűnt, az itt élő emberek egy részéből kényszervállalkozó vagy östermelő lett. Megjelent a munkanélküliség, mely a 2008-as válság idején tetőzött. Napjainkban az aktív munkavállalási szándékkal rendelkező személyek könnyen találnak munkalehetőséget a Győri,- Csornai Járásban található gyárakban, a községi munkanélküliségi ráta az országos átlag alatti, szinte 0%.

A település demográfiai mutatói az alábbiak szerint alakulnak:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás

2018	2 638	bázis év
2019	2 672	101,29%
2020	2 712	101,50%
2021	2 758	101,70%
2022	2 787	101,05%
2023	2 940	105,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település lakosság száma 2023. szeptember 1-jén 2940 fő. A fenti táblázatból kiderül, hogy 2013-tól pozitív trendfordulat állt elő a lakosság demográfiai mutatóiban, először is egy lassú növekedési pálya alakult ki, mely 2022-2023 év során felgyorsult. A lélekszám évről-évre növekszik 2013 óta, a korábbi tendencia megfordult, melyet a COVID-pandémia okozta sajnálatos halálesetek sem tudtak lényegesen megtorpanítani.

Rábapatona községre jellemző volt az évszázadok folyamán, hogy nehezen fogadta be a betelepülőket, ezért viszonylag zárt közösséget alkotott. Az utóbbi években ez a tendencia megváltozott és érzékelhetővé vált a betelepülők egyre növekvő létszáma, mely az előregedési folyamat megfordításához számuk már elégséges, Rábapatona Község azon kevés település közé tartozik - országos szinten, nem a győri agglomeráció viszonyában- ahol az elmúlt dekádban több mint 15 %-kal nőtt a lakónépesség, így nem kell negatív demográfiai fordulattal tartania a községnek. A település jelen pillanatban a győri agglomeráció egyik legnépszerűbb települése a letelepedni vágyók számára.

Mint látható, a belföldi vándorlások (lakóhelyváltozások, költözések) is egy pozitív trendet mutat, köszönhetően a megye, azon belül is Győr városa kiemelkedő munkaerő-piaci mutatóinak és lehetőségeinek, valamint a volt Agárpálya területén kialakított új lakóparknak. További teendő az önkormányzat számára a **meglévő utcák bővítésének, telekmegosztásainak támogatása** az új, 2024-ben hatályba lépő rendezési terv segítségével, elősegítve a fiatalok idetelepülését, valamint a falu infrastruktúrájának – főleg a közintézmények – fejlesztése. Itt jegyzendő meg, hogy az önkormányzati tulajdonú úthálózat több, mint 95%-a megújult a 2015-2023. november 1. közötti időszakban. **A következő évek feladata az utak melletti árokhálózat korszerűsítés folytatása, valamint a Polgármesteri Hivatal energetikai-műszaki fejlesztése és modernizálása, valamint megújuló energiára támaszkodó fűtési rendszerek kiépítése.**

A településen 2 csoportos családi bölcsőde, 5 csoportos óvoda, és 8 osztályos általános iskola működik. Az iskola fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebansberg Intézményfenntartó Központ, majd a jogutódja a Győri Tankerület, a Családi Bölcsődét 2021. év tavaszától a Baptista Szeretetszolgálat tartja fent, közmegelegedésre. Várható cél a 3. csoport elindítása a Családi Bölcsődében, valamint 6. csoport indítása a Rábapatonai Katica Óvodában. Az iskola vonatkozásában az állami fenntartó a napi szintű üzemeltetés (bérek, működéshez közvetlenül szükséges dologi kiadások, közműkiadások) fedezetét biztosítja, lehetőségeihez mérten fejleszti az épület infrastruktúráját, ezért az önkormányzat saját forrásaihoz mérten felújítási munkákat végez a kulturált, XXI. századi igényeknek megfelelő intézményi összkép kialakítása céljából. Minden évben szükséges bizonyos termék, mellékhelyiségek felújítása. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek felhasználásával és önerő segítségével az alábbi fejlesztéseket végezte el az Általános Iskola épületében az elmúlt években: felújította és egy modern, XXI. századi igényeknek megfelelő könyvtárt alakított ki az Iskola épületében, napelemmel látta el az Iskola épületének tetőszerkezetét, az Iskola udvarán műfüves labdarugó pályát építtetett, valamint több mosdót is felújított. 2022 során a

Győri Tankerület a teljes tornaterem vonatkozásában végzett felújítást, valamint több lépcsőben felújította a fűtési rendszert és a villamos hálózatot.

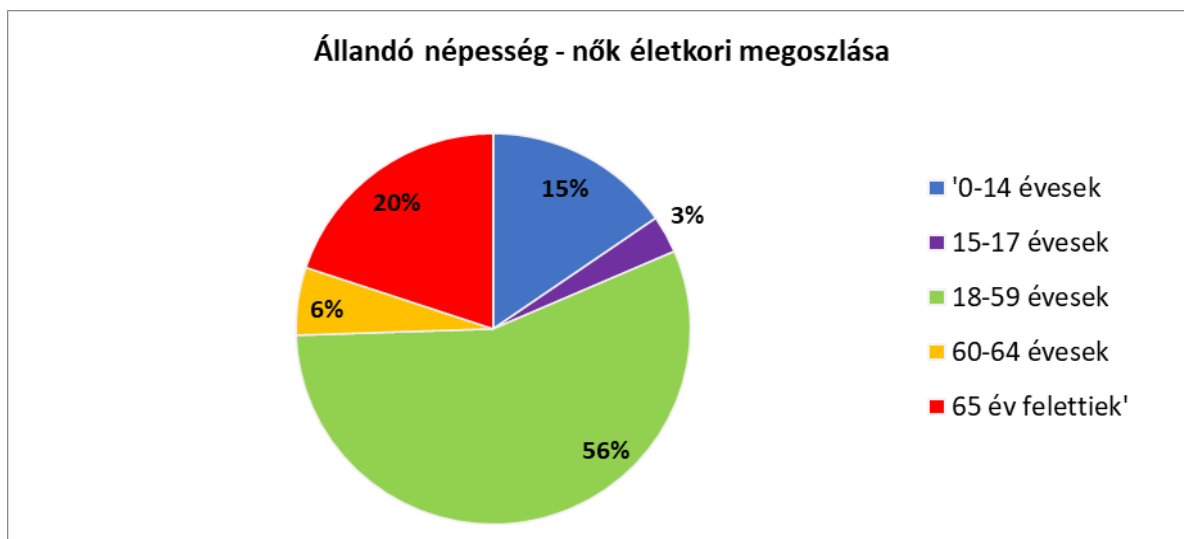
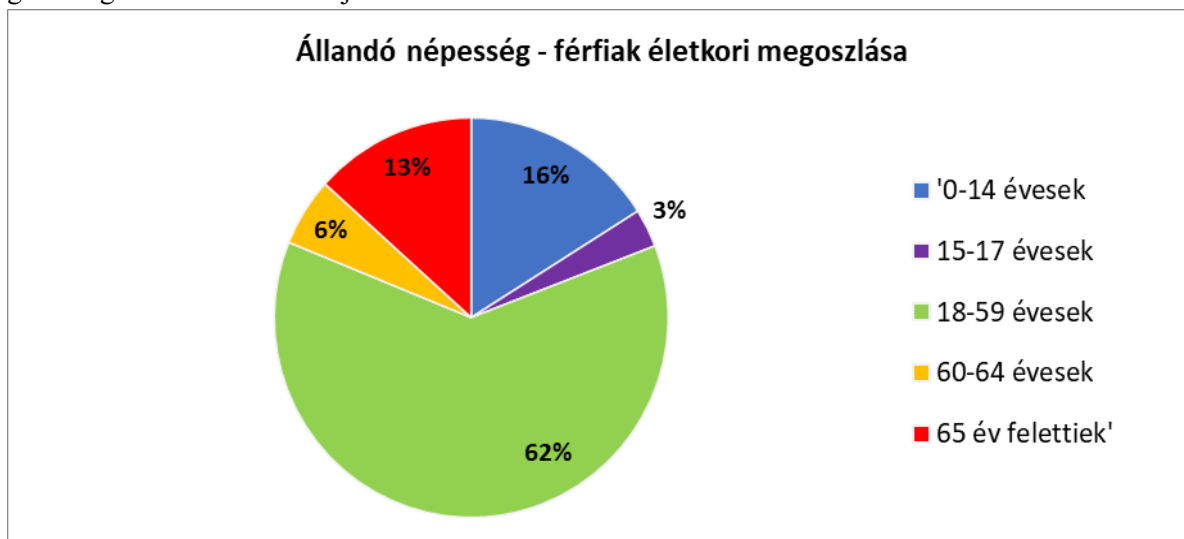
Az önkormányzati feladatok közül társulás keretében történik a hulladékgazdálkodási és a gyermekjóléti és családgondozói feladatok ellátása. A hulladékgazdálkodás esetében a társulás szerepe marginalizálódott, tekintettel arra, hogy 2023. július 1. napjától kezdve országos illetékességgel a MOL NYRT. leányvállalata – MOHU Zrt. - látja el hulladékgazdálkodási feladatokat, az önkormányzatok feladatai a közterületei tisztán tartására korlátozódtak. Rábapatonna területén továbbra is üzemel hulladékudvar. A gyermekjóléti és családsegítői feladatokat 1 fő látja el Rábapatonán, egy feladatellátási megállapodás keretében, melyet a Téti Kistérségi Társulással kötött Önkormányzatunk. A szociális feladatok közül a családi bölcsőde, a szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás szolgáltatás működtetése céljából az elmúlt évek során a Baptista Szeretetszolgálat intézményeivel kötöttünk feladat ellátási megállapodásokat, mely feladatokat az Önkormányzat számára költséghatékonyan, szakszerűen, és kellő szakmai felügyelet biztosításával tudnak ellátni.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 321	1 356	2 677	49,35%	50,65%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			95	3,55%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	212	209	421	7,92%	7,81%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	41	42	83	1,53%	1,57%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	819	759	1 578	30,59%	28,35%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	73	76	149	2,73%	2,84%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	176	270	446	6,57%	10,09%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosság nagyobb része aktív korú. Az aktív korúakon belül a nők 49%-os arányban jelennek meg, míg a férfiak aránya a 18-59 éves korosztályban 51 %. A munkaképes polgárok jelentős hányada naponta ingázik Győrbe, vagy közelebbi és távolabbi településekre az ott működő ipari üzemekbe, illetve a településen végez vállalkozási tevékenységet, azonban a helyi iparüzési adó kivetésébefizetése arányszámait figyelve megállapíthatjuk, hogy a helyben működő társas vállalkozások iparüzési adó alapot képező nettó árbevétele egyre növekvő tendenciát mutat: ez részben az egyéni és társas vállalkozások száma növekedésének, másrészt a 2016-2021-es évek alatt zajló nagy mértékű gazdasági konjunktúra hatásainak tudható be.

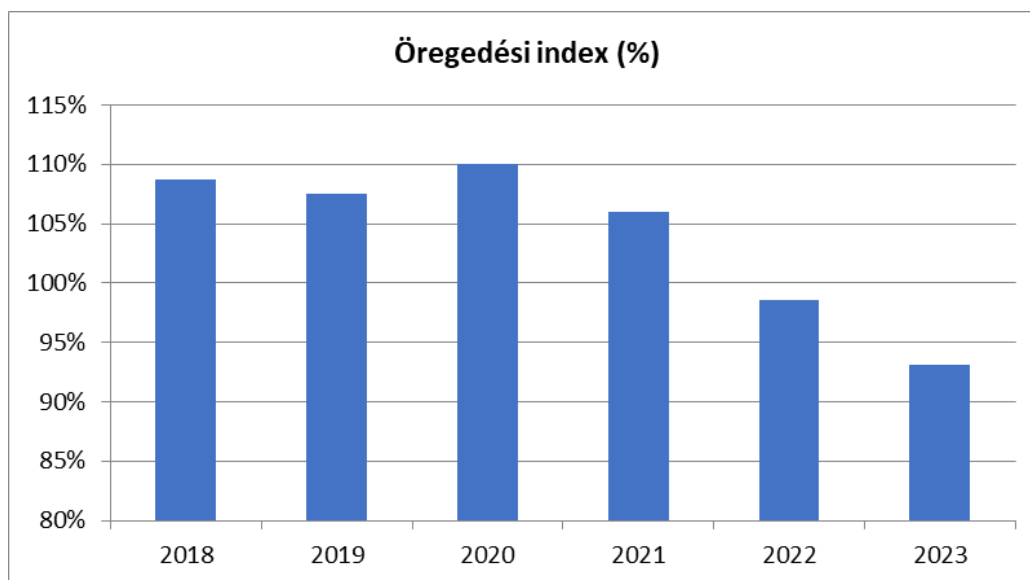

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)

2018	426	392	108,67%
2019	429	399	107,52%
2020	449	408	110,05%
2021	446	421	105,94%
2022	469	476	98,53%
2023	486	522	93,10%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	5,71
2019	10,55
2020	24,52
2021	23,77
2022	49,70
2023	48,54

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

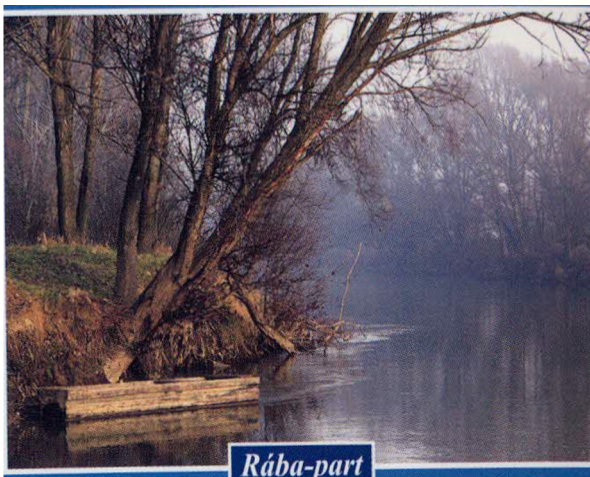
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	3,05
2019	-1,51
2020	-2,23
2021	-6,58
2022	4,23
2023	6,64

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

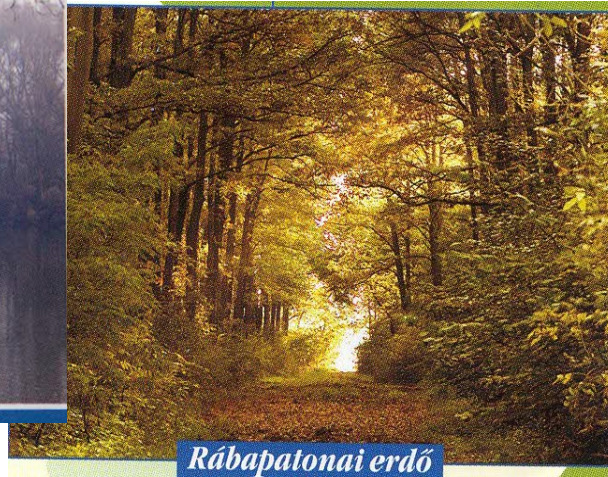

Értékeink, küldetésünk

A település ősi jellege, hagyományai és természeti értékei kiemelésre méltóak. A településen belül húzódó holt-Rába medrek, melyek át meg átszelik a falut, a Rába-folyó és csodálatos ártere és az elöntések utáni „vízivilág”, a vadon nyíló gyöngyvirágok és harangvirágok pihentetik a testet és a lelket.

Rába-part

Rábapatonai erdő

Éppen ezért az önkormányzat komoly hangsúlyt helyez a településfejlesztésre, a falusi turizmus, a kerékpáros és vízi turizmus fellendítésére. Ehhez a természeti és környezeti adottságok rendelkezésre állnak, a fejlesztésekhez pályázatok útján biztosít forrásokat az önkormányzat.

Ennek keretében zajlik a belterületek természeti értékeinek feltárása és minőségi környezet alakítása: a holt-Rába medrek tisztítása és rehabilitálása érdekében folyamatosan keressük a pályázati forrásokat, a településen belüli és kívüli tanösvények kialakítása, a helyi kulturális és természeti értékek megismerése végett; továbbá Besenyő Kalandpark néven egy csodás, faluközpontban található önkormányzati ingatlan séta- és pihenőtérre alakítása is tervben van.

Az önkormányzat a közösségi szolgáltatások biztosítása és a digitális kompetenciák híján lévő magánszemélyek segítése szempontjából vagy egyébként hátrányos helyzetben élő polgárainak esélyegyenlősége érdekében Integrált Közösségi és Szolgáltató Teret alakított ki, ahol a családi bölcsődétől, a falugazdaságon, családsegítő és gyermekjóléti szolgálaton keresztül, és ahol kisebb koncertek, sportrendezvények és tájékoztató előadások várják az idelátogatókat. De sor került már itt időszaki kiállítások, idősnapi rendezvények, gyermekrendezvények és adventi koncertek megtartására is.

Az újonnan kialakított önkormányzati épületek a mozgáskorlátozottak részére immár akadálymentesek.

2021 évi felülvizsgálat: Az intézmények akadálymentesítése terén az óvoda külső társadalmi forrás és pályázat kapcsán egy új akadálymentes feljáróval gyarapodott. Minden intézményünk továbbra is akadálymentesített. A rábapatonai Drexler Anna Egészségház teljes körű felújítását valósítottuk meg 2021-ben, valamint napelemmel is felszereltünk.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Rábapatona település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés,

ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új	Roma	Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)		
„Legyen jobb a gyermekeknek”	Nemzeti Stratégia	(2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia		(2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

❖ költségvetési koncepció:

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. 24. § értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester a tárgyév február 15-ig – benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

Rábapatona Község Önkormányzatának képviselő-testülete a megváltozott finanszírozási feltételek mellett is kitart olyan költségvetési források biztosítása mellett, mint

- ✚ az idősek támogatása a nyugdíjasklub,- és az önmaga által szervezett rendezvényeken
- ✚ az időskorúak részére évente egyszer idősnapi rendezvény szervezése, és
- ✚ a közép- és felsőfokú tanulmányokat végző helybéli diákok BURSA HUNGARICA ösztöndíjrendszerhez való csatlakozással történő támogatása; civil szervezetek, köztük a helyi sportklub és egyéb sportesemények és családi rendezvények támogatása.
- ✚ Szociális célú tűzifa támogatás eljuttatása a rászorulóknak részére.
- ✚

Mindezt teszi azért, mivel kiemelten fontosnak tartja az idősek és gyermekkorúak helyzetének, esélyegyenlőségének javítását, illetve a családok életminőségének jobbítását.

Az önkormányzat az elmúlt 5 év során is biztosította saját költségvetése terhére a következő támogatásokat:

- ✚ az idősek támogatása a nyugdíjasklub rendezvényein és
- ✚ az időskorúak részére évente egyszer idősnapi rendezvény szervezése,
- ✚ a közép- és felsőfokú tanulmányokat végző helybéli diákok BURSA HUNGARICA ösztöndíjrendszerhez való csatlakozással történő támogatása;
- ✚ civilszervezetek, köztük a helyi sportklub és egyéb sportesemények és családi rendezvények támogatása
- ✚ szociális tűzifa programban való indulás és azon felüli tűzifa keret biztosítása.
- ✚ az IKSZT épületének és a falubusz ingyenes használata a helyi lakosság részére.

❖ gazdasági program:

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervekben rögzíti.

Az önkormányzat a 2019. évi őszi választások után határidőben elfogadta a IV. „Harsányi Lajos gazdasági, településfejlesztési és kulturális program 2019-2024”-ot a 23/2020.(VI.24.) határozatával.

Az új gazdasági program legfontosabb sarkkövei:

- ✚ az új munkahelyek teremtésének elősegítése,
- ✚ A járdák felújításának,- és a belterületi csapadékvíz elvezető rendszerek kiépítésének folytatása
- ✚ Pályázati támogatások igénybevételével további energetikai és sportcélú fejlesztések megvalósítása
- ✚ továbbá nagy hangsúlyt fektetünk a helyi természeti értékek felújítására

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő, szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatásszervezési koncepciót készít.

A település jelenleg is hatályos szociális szolgáltatásszervezési koncepciójának felülvizsgálatára a képviselő-testület 2022. március 30-ai ülésén került sor legutóbb, a felülvizsgált koncepciót 18/2024.(III.27.) sz. határozatával² fogadta el a testület. A koncepció soron következő felülvizsgálatára 2026. évben kerül sor.

A szociális kerekasztal évente legalább egyszer ülésezik, ahol a szociális ellátások szükséges fejlesztéséről, körének meghatározásáról és költségvetési támogatásáról is egyeztetnek a kerekasztal tagjai.

❖ közoktatási esélyegyenlőségi terv

2012. szeptember 01. napjától a közoktatási feladatok ellátását a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. (továbbiakban: Nkt.) határozza meg. A Nkt. 74. § -a alapján 2013. január 01-től a közneveléssel kapcsolatos feladatellátásra kötelezettek köre az alábbiak szerint módosult: az állam gondoskodik az óvoda kivételével az alapfeladatok ellátásáról. A települési önkormányzat azonban az általános iskolai ellátást biztosító intézményt a köznevelési fejlesztési tervben foglaltakkal összhangban az államtól köznevelési szerződéssel átveheti, működtetheti, így ezen dokumentáció már nem képez relevanciát az Önkormányzati szférában.

❖ településrendezési terv

²

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 6. §-a alapján a települési önkormányzat a településrendezési feladatát a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látja el.

Rábapatona község önkormányzatának képviselő-testülete 8/2003. (V.5.) sz. – többször módosított - önkormányzati rendeletével fogadta el a Helyi építési szabályzatot Rábapatona község rendezési tervéhez. A Rendezési terv teljes, átfogó felülvizsgálata van folyamatban, mely folyamat várhatóan jövő tavasszal zárul le, mely révén egy új, a lakossági igényeket figyelembe vevő, aktualizált rendezési terv áll majd rendelkezésre.

❖ **településszerkezeti terv**

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembe vételével, a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia és szükség szerint a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenként szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

❖ **településfejlesztési koncepció**

Az 1997. évi LXXVIII. tv. értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőben kialakítását tartalmazza.

A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A tv. 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 87. § -ban foglaltak szerint a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör,- valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A fentiek alapján Rábapatona egyes önkormányzati feladatokat ebben a társulásban, (pl: hulladékgazdálkodás) míg más feladatokat feladatellátási megállapodás keretében a Baptista Szeretetszolgálat intézményén keresztül lát el. Ez utóbbi keretében látja el Rábapatona

önkormányzata a házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés és a Családi Bölcsőde ellátás feladatait. Ezen megállapodások folyamatosan aktualizáltak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Elsődlegesen a TeIR-KSH területi statisztikai adataira, valamint az **IKIR-rendszer adataira** támaszkodtunk az adatgyűjtés során.

Figyelemmel voltunk az Önkormányzat, illetve a jegyző által hatáskörébe utalt ügyekre vonatkozóan készített jelentéseire, beszámolóira, így különösen:

- ✚ a statisztikai évkönyvekben foglaltakra,
- ✚ a helyi adatgyűjtésekre, a védőnő és a házi orvos adatszolgáltatásaira,
- ✚ Rábapatona Község Önkormányzata Képviselő-testületének
  - a helyi építési szabályzatáról szóló –többször módosított- 8/2003. (V.5.) önkormányzati rendeletében foglaltakra,
  - a helyben nyújtandó szociális ellátásokról szóló 6/2023. (IV.27.) önkormányzati rendeletében foglaltakra,
  - a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 5/2021. (V.17.) önkormányzati rendeletben foglaltakra,
- ✚ a IV. Harsányi Lajos gazdasági programokban foglaltakra,
- ✚ a jegyző és a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat évenkénti beszámolóira,
- ✚ a település Szociális szolgáltatásszervezési koncepciójában foglalt adatokra, valamint
- ✚ a saját egyéb nyilvántartásokon és adatszolgáltatásokon, úgymint helyi építésügyi, ingatlanügyi, szociális és gyermekvédelmi nyilvántartásokon alapulnak.

Kiemelem, hogy a településen magát romának valló polgárok száma mérhetetlenül alacsony, ezért a romákra vonatkozó adatgyűjtések is hiányoznak, hiányosak.

A település roma lakossága nem számottevő. Két-három család vallja csupán a helybeliek közül romának magát, ám ők saját akaratukból az asszimilálódásra törekszenek, nem kívánják, hogy romaként határozzák meg őket, és nem kérnek sem roma érdekképviseletet, sem roma identitásuk megőrzésére irányuló lehetőségeket.

2.4. Fogalom meghatározások (definíciók):

Diszkrimináció (hátrányos megkülönböztetés)

Az Ebtv. **közvetlen diszkriminációnak** tekinti, ha neme vagy más hasonló személyes tulajdonsága következtében valakivel kedvezőtlenebbül bántanak, mint más – egyéb tekintetben hasonló helyzetű – személyekkel. **Közvetett diszkriminációnak** minősül, ha bizonyos rendelkezések, intézkedések végrehajtásakor kiderül, hogy bár a felszínen semlegesnek mutatkoznak, egy jól beazonosítható csoporthoz tartozó személyek mégis látványosan többségben vannak azok közt, akiknek a jogszabály, intézkedés vagy munkahelyi gyakorlat hátrányt okoz.

Gender: A gender – az ember neme. De nem csak az a neme, amely a testével veleszületett, hanem az a neme, amely egész kis korától erre a testi-biológiai nemre ráakódik, rászerveződik. A gender nem biológiai természetű tulajdonság, mint a vércsoport vagy a hajszín, de nem is afféle változó nézet vagy meggyőződés, amiről néhány jól irányzott érveléssel le lehetne az embert beszélni. A gender lényegi

eleme a személyiségünknek, olyan viszonyok – a férfi-női viszonyok, s bennük a saját ezekhez fűződő viszonyaink – összessége, amelyet a társadalomtól (elsősorban közvetlen környezetünkötől) kapunk s építünk be személyiségünkbe. A gender nagyon bonyolult, többszörösen összetett dolog: több mint társadalmilag meghatározott és körülírt nemi hovatartozásunk: tartalmazza női vagy férfi mivoltunkhoz kötődő szerepeinket, attitűdjeinket is, valamint a hozzánk fűződő társadalmi elvárásokat és a mi viszonyunkat ezekhez az elvárásokhoz.

Előnyben részesítés: Az előnyben részesítés egy ún. puha eszköz: mindaddig, amíg az adott döntési szinten – vagy szakterületen – dolgozók között bármelyik nem aránya el nem éri legalább a 40%-ot, azonos erényekkel rendelkező jelöltek közül a gyengébben reprezentált nemhez tartozót kell fölvenni, illetve kinevezni.

Szegregátum: Szegregátumnak azok a területek tekintendők, melyek megfelelnek az alábbi mutatók egyikének: minimum egy háztömbből-négy utca és egy közterület között elhelyezkedő ingatlanokból – álló településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság (az aktív korú népességben belül legfeljebb 8 általános végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők) aránya (szegregációs index) meghaladja az 50 %-ot, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt. A terület népességszámát jelen időszakra a Népszámlálás alapján kell definiálni.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - látás, hallásszervi -, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: „Fot.”) már differenciáltabb szabályozást ad: megkülönbözteti az akadálymentesség és az egyenlő esélyű hozzáférés fogalmát.

SNI: Sajátos nevelési igényről beszélünk azoknál a gyermekeknél, akiknek nevelhetősége eltér a többi gyermekétől. Iskoláztatási szempontú, nem diagnosztikus, a mai magyar közoktatási törvényben használatos kifejezés. Az ebbe a csoportba tartozó gyermekek nevelése-oktatása eredményességének érdekében biztosítani kell az óvodai, iskolai követelmények módosítását és a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű pedagógiai segítségnyújtást. Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: a., testi, érzékszervi, értelmi, beszéd-fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos; b., pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (például dyslexia, dysgráfia, dyscalculia, autizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Funkcionális akadályozottság: a gyógypedagógia új „fogyatékoság-főfogalma”, amely a funkcionális egészség bármely területén létrejövő zavar = funkcionális képességzavar, röviden = képességzavar, amely lehet a testi funkciók, testi struktúrák akadályozottsága, a tevékenység akadályozottsága (individuális síkon), és a részvétel akadályozottsága (társadalmi síkon).

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - látás-, hallásszervi, - mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: „Fot.”) már differenciáltabb szabályozást ad: megkülönbözteti az akadálymentesség és az egyenlő esélyű hozzáférés fogalmát.

Az akadálymentesség: az épített környezeti feltételekre vonatkozó követelmény. A fogalom pontos meghatározását a Fot. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Éptv.) 2. §-ának 1. pontjára utalja. Ez utóbbi jogszabály definíciója szerint akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük. Az Éptv. felhatalmazása alapján megalkotott országos településrendezési és építési követelményekről szóló jogszabály is átveszi ezt az akadálymentesítési koncepciót.

Az egyenlő esélyű hozzáférés: fogalmát a Fot. a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében definiálja. „Egyenlő esélyű hozzáférés: a közszolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető; továbbá az az épület, amelyben a közszolgáltatást nyújtják, mindenki számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók és a szolgáltatások egyformán igénybe vehetők.”

Közszolgáltatás: az állami, illetőleg az önkormányzati feladatellátást nyújtó szervek, intézmények által nyújtott szolgáltatások, a működésük során kifejtett tevékenységek. Mindez lényegében magában foglalja a közszféra szolgáltatásait. Közszolgáltatásnak minősül továbbá minden ügyfélszolgálati rendszerben működő szolgáltató tevékenység, függetlenül attól, hogy ki a szolgáltatás nyújtója. A feladat ennél fogva kiterjed a piaci szektor szereplőire is. Az érintett érdekvédelmi szervek kezdeményezésére a törvény közszolgáltatásnak minősíti a település vagy településrész közellátását szolgáló, hatósági engedély vagy hatósági kötelezettség alapján végzett nyilvános szolgáltató tevékenységeket is. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a fogyatékos személyek többsége elsősorban nem a kormányzati szervek épületeinek a látogatója. Sokkal gyakoribb pl. az áruházak, a vendéglátóipari és idegenforgalmi egységek, a vállalkozásként működő gyógyszertárak használata.

A Fot. ezeken kívül a fogyatékos embereket megillető egyes jogok és az esélyegyenlőség egyes célterületeinek tekintetében speciális szabályokat határoz meg az akadálymentesség ill. a hozzáférhetőség megteremtésével, valamint az erre vonatkozó határidőkkel kapcsolatban. A fogyatékos személyek társadalmi részvételét azonban nem csupán ilyen természetű akadályok nehezítik meg, lehetetlenítik el. Lehetséges, hogy a fogyatékos személy egy adott intézmény (munkahely, iskola, kórház stb.) munkaszervezési, szakszemélyzeti vagy más, nem a fizikai ill. kommunikációs közeg nehézségeiben álló hiányossága miatt jut hátrányba másokhoz képest az intézménnyel való jogviszony létesítése, fenntartása vagy megszüntetése kapcsán.

Az akadály ill. annak elhárítására való kötelezettség ennél fogva sokkal szélesebb értelmezést kell, hogy kapjon. Erre a kiterjesztő értelmezésre a magyar jogalkotót és jogalkalmazót ma már nemzetközi ill. európai jogforrások is kötelezik.

Az ezekben a jogforrásokban szereplő fogalom az „ésszerű alkalmazkodási kötelezettség”, amely szerint a kötelezettnek minden, bármely természetű módosítást, átalakítást meg kell tennie, mely biztosítja a fogyatékos személy számára a kötelezettel létesíthető, adott jogviszonyban való részvételt, amennyiben ez nem jelent a kötelezett számára indokolatlan, aránytalan terhet. Az ésszerű alkalmazkodás kötelezettségének az uniós Keretirányelv alapján a foglalkoztatás terén, az ENSZ Konvenciója alapján pedig számos más területen (női jogok, otthon és a család védelme, oktatás,

egészségügy, munkavállalás, megfelelő életszínvonal és szociális védelem, politikai életben és a közéletben való részvétel stb.) is meg kell felelni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenég, melynek okai többek között a társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére –nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira-, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférések hiányosságaira vezethetők vissza.³

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkeznek. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a gyermekek száma a családban, illetve a gyermekszegénység.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a roma nemzetiséggel, azonban ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemossa és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „romakérdésként” való felfogása. Fontos azonban rögzíteni, hogy a roma nemzetiség és a mélyszegénység két olyan halmaz, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem teljesen fedi egymást.

A jövedelem és a vagyon fogalmát az Szt 4. §-a határozza meg, a jogszabályok alá tartozó ellátások vonatkozásában.

A településen a rendszerváltást követően számtalan munkahely megszűnését vont maga után a helyi termelőszövetkezet megszűnése. Az ott alacsony végzettséggel a mezőgazdaságban dolgozók, illetve a szövetkezet ipari üzemágában foglalkoztatottak jelentős része munkanélkülivé vált. Akik ágazat- vagy csoportvezetői beosztásban dolgoztak a szövetkezetnél, azok a változások után is talpon maradtak, önálló vagy társas vállalkozást indítottak. Nagy részük jelenleg is ebben tevékenykedik tovább.

Az önkormányzat adóerőképessége az alábbiak szerint alakult:

Év	Adóerőképesség
2008	28 300 E Ft
2009	29 597 E Ft
2010	27 464 E Ft
2011	31 160 E Ft
2012	40 229 E Ft
2013	40 230 E Ft
2014	35 493 E Ft
2015	40 063 E Ft
2016	55 540 E Ft

³ Budapest Intézet, 2012, A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon

2017	41 584 E Ft
2018	40 335 E Ft
2019	44 166 E Ft
2020	47 057 E Ft
2021	52 954 E Ft
2022	56 977 E Ft
2023	78 805 E Ft

Az adatok egyértelműen mutatják, hogy a gazdasági válság után tavaly és tavalyelőtt a jövedelemteremtő képességben egyértelműen javulás állt be. Ez sajnos azonban még nem zárja ki, hogy a szegényebb rétegek még szegényebbé váltak, tekintettel a 2022-203-as év során végig jelenlevő magas inflációra.

A településen található lakások száma 2012. évben 949 darab volt. 2015-ben 960 darab, 2018-ban 969 darab volt, míg 2021-ben 1022 db volt. Az előző öt év adataival összevetve 2018-2022 évek során egy gyorsabb emelkedési folyamat figyelhető meg. Önkormányzati tulajdonú bérlakás állomány 0, szociális lakás a településen nem található.

Összes lakásállomány (db)

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	935	0
2009	939	0
2010	941	0
2011	945	0
2012	946	0
2013	951	0
2014	957	0
2015	960	0
2016	960	0
2017	970	0
2018	969	0
2019	978	0
2020	1008	0

2021	1022	0
2022	1027	0

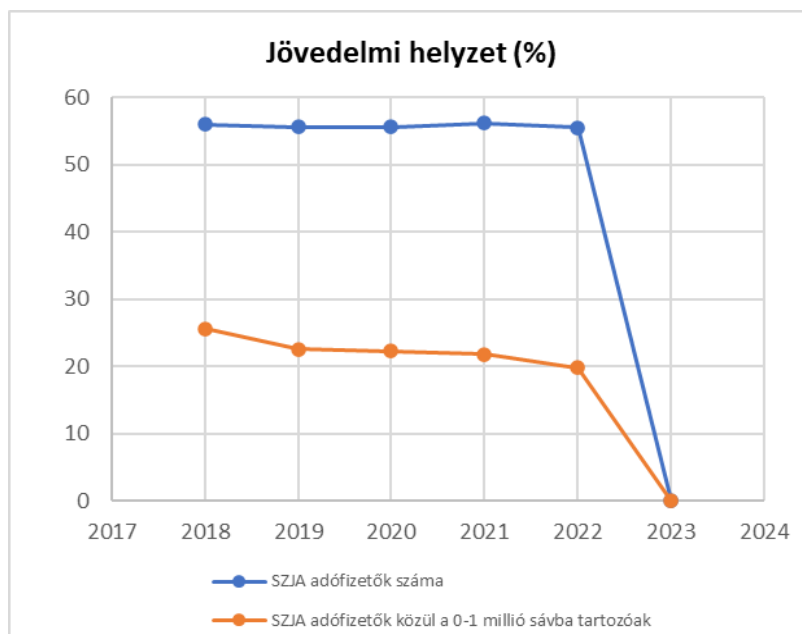
A lakosság eladósodottságának mértékére érdemi adatok nem állnak rendelkezésre, de a hivatali feladatok ellátása során egyértelműen megállapítható, hogy 2009-től jelentős mértékben megugrott a településen található ingatlanokra vonatkozó végrehajtási eljárások száma, mely 2016-tól csökkenést mutat, napjainkban sem mondható jelentősnek, 2022-2023 év során sem nőtt meg a végrehajtások száma, tekintettel a központi kormányzati intézkedésekre (kamatstop, kilakoltatási moratórium)

A bérből és jövedelemből élőkhez képest is az alacsony jövedelműek közé tartoznak az álláskereső. A munkanélküli segély legfeljebb három hónapig történő juttatása, valamint a munkaerőpiac rugalmatlansága miatt az alacsony iskolai végzettségűek munkaerőpiacra történő visszajutása. A versenyképes szaktudással, szakmai tudással rendelkezők személyek számára munkaerőpiaci túlkínálat van jelenleg a megye kedvező foglalkoztatási helyzetére tekintettel. Az alacsony képzettségűek számára általános, kompetencia javító és felzárkoztató, valós segítséget nyújtó állami programokra lenne szükség, valamint szociális mentorálás segítségét kellene megteremteni számukra, melynek célja a deprimáció megszüntetése és munkavállalói életvitel lenne.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
Év	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	55,96	25,60
2019	55,60	22,56
2020	55,57	22,23
2021	56,11	21,77
2022	55,43	19,78
2023	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A jelen dokumentumban elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. A táblázatból kiolvasható, hogy 2014-2022-es évek során a munkanélküliek aránya egyszer sem érte el a 2%-ot az aktív korú népesség arányában.

A vonatkozó statisztikai adatok azt mutatják, hogy a munkanélküliség a 2008-2009-es években – valószínűsíthetően a gazdasági válság hatásai miatt- fokozatosan emelkedett, majd 2010-től enyhe csökkenést mutat a településen, majd ez a folyamat a 2014-2022-es években szinte teljes foglalkoztatottsághoz vezetett a településen is. Ezen álláskeresői csoport általános jellemzői, hogy munkaerő piacra elavult, vagy már megszűnt szakképesítésük és/vagy szurrogáciával összefüggő életvitelük és deprimáló lakókörnyezetük miatt a jelenlegi Győr-Moson-Sopron vármegyei munkaerő piacon nagyon kevés eséllyel tudnak elhelyezkedni. Számukra ebből kivezető útként a Munkaerő Piaci Alap támogatásával megvalósuló át- és továbbképzések jelenthetnek., melynek szervezésére az önkormányzatnak sem tőkéje, sem szakembere nincs. Fontos leszögezni, hogy a képzésekhez szükséges lenne biztosítani egy helyben lévő, mentorálást végző személyt is, aki koordinálja és ellenőrzi a képzésen való részvételt, valamint segítséget nyújt az álláskereső folyamatában. Az álláskeresői segélyben részesülők száma a 2010. évi kormányváltásig exponenciálisan nőtt, azonban attól kezdve jelentős visszaesést tapasztalhatunk. 2018- és 2023 között az álláskeresők száma 26-28 fő között ingadozott. Az álláskeresők nagy száma részesül kormányzati segélyben, melyről pontosabb adatokat nem kapunk adatvédelmi okokról. A munkanélküliek száma a teljes népességhez mérten a

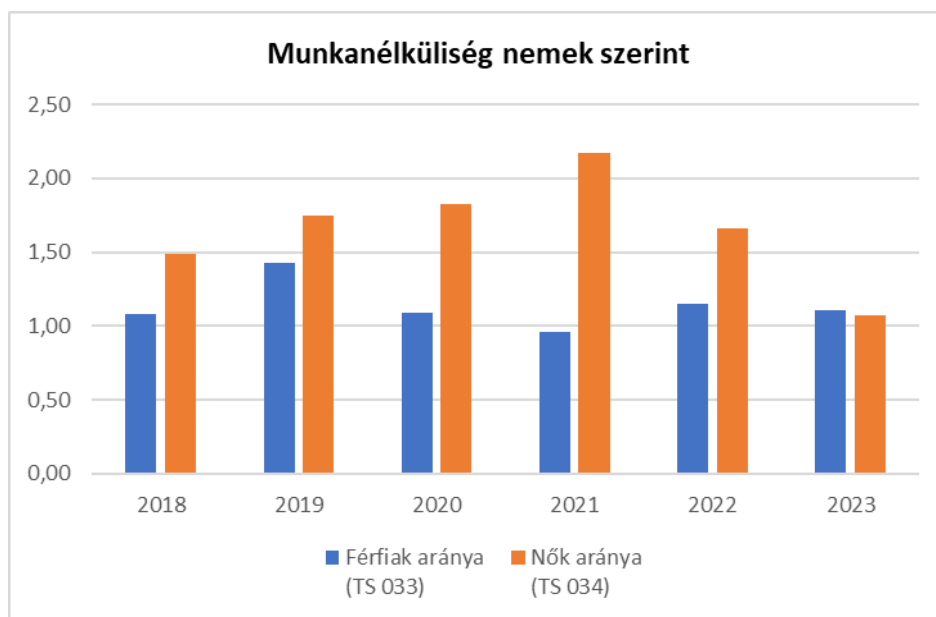
község jelenlegi lakosságának 1 %-a. Ez alapján elmondható, hogy Rábapatonára az inaktív népességen kívüli teljes foglalkoztatás jellemző.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	1,08	1,49	1,29%
2019	1,43	1,75	1,59%
2020	1,09	1,83	1,46%
2021	0,96	2,17	1,57%
2022	1,15	1,66	1,41%
2023	1,11	1,07	1,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

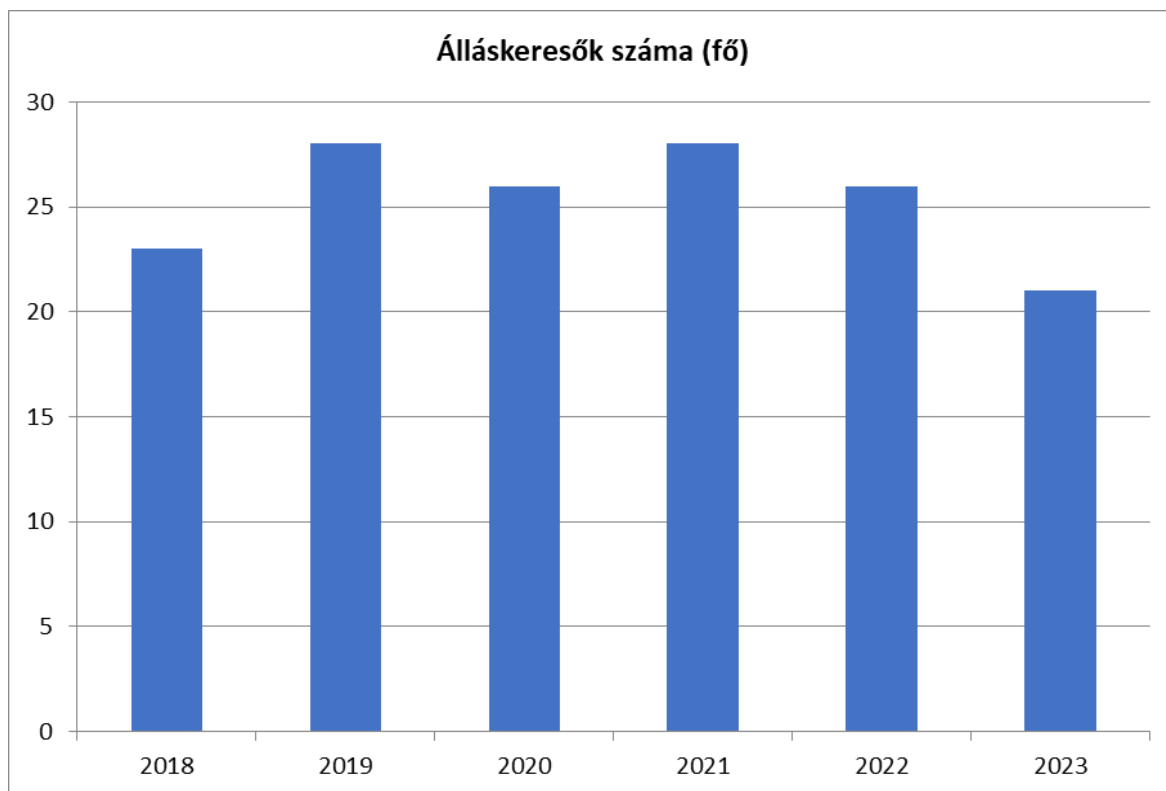
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	23	28	26	28	26	21
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00
	%	4,35%	3,57%	7,69%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	3,00	0,00	5,00	0,00	2,00
	%	17,39%	10,71%	0,00%	17,86%	0,00%	9,52%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	3,00	4,00	3,00	2,00	1,00
	%	4,35%	10,71%	15,38%	10,71%	7,69%	4,76%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	2,00	4,00	3,00	4,00	2,00
	%	4,35%	7,14%	15,38%	10,71%	15,38%	9,52%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	3,00	3,00	2,00	0,00	0,00
	%	13,04%	10,71%	11,54%	7,14%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	2,00	3,00	3,00	2,00	2,00
	%	4,35%	7,14%	11,54%	10,71%	7,69%	9,52%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	1,00	2,00	2,00	4,00	1,00
	%	8,70%	3,57%	7,69%	7,14%	15,38%	4,76%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	0,00	1,00	3,00	2,00
	%	4,35%	3,57%	0,00%	3,57%	11,54%	9,52%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	5,00	1,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	17,86%	3,85%	3,57%	3,85%	4,76%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9,00	7,00	7,00	8,00	10,00	10,00
	%	39,13%	25,00%	26,92%	28,57%	38,46%	47,62%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tendencia a fiatal, pályakezdő munkanélküliek esetében is követi a tartós, illetve a rövid tartamú munkanélküliség települési mutatóit, mely minden esetben a nullához konvergál

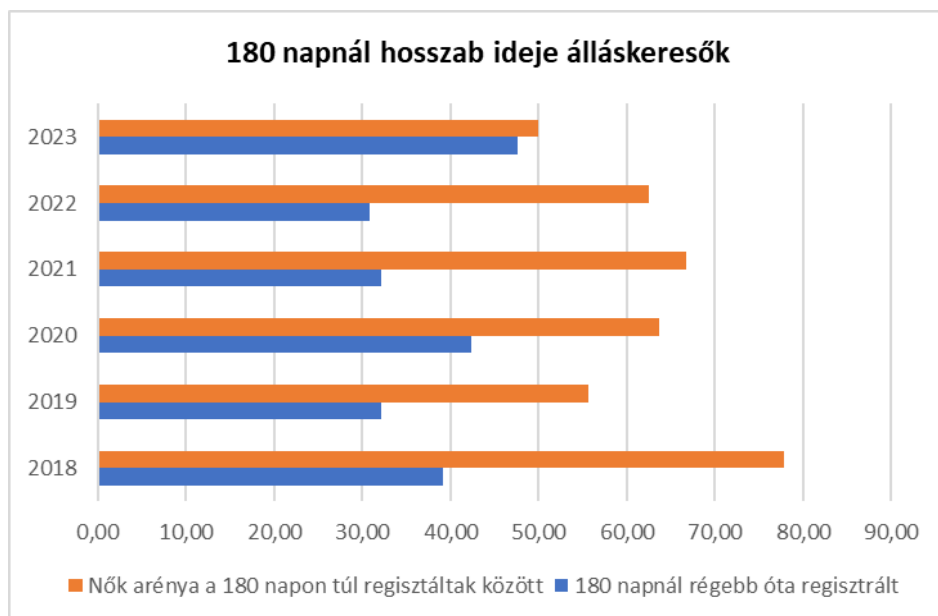
A pályakezdő álláskeresők száma elenyésző, melye köszönhető a megye kedvező gazdasági környezetének, valamint az osztrák határ közelségének. Negatívumként említhető meg azonban, hogy az önkormányzaton, mint munkáltatón kívül kevés álláshely van és létesül a fiatal pályakezdők számára a község területén, azonban ma leszögezhető, hogy minden fiatal el tud helyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	39,13	77,78
2019	32,14	55,56
2020	42,31	63,64
2021	32,14	66,67
2022	30,77	62,50
2023	47,62	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

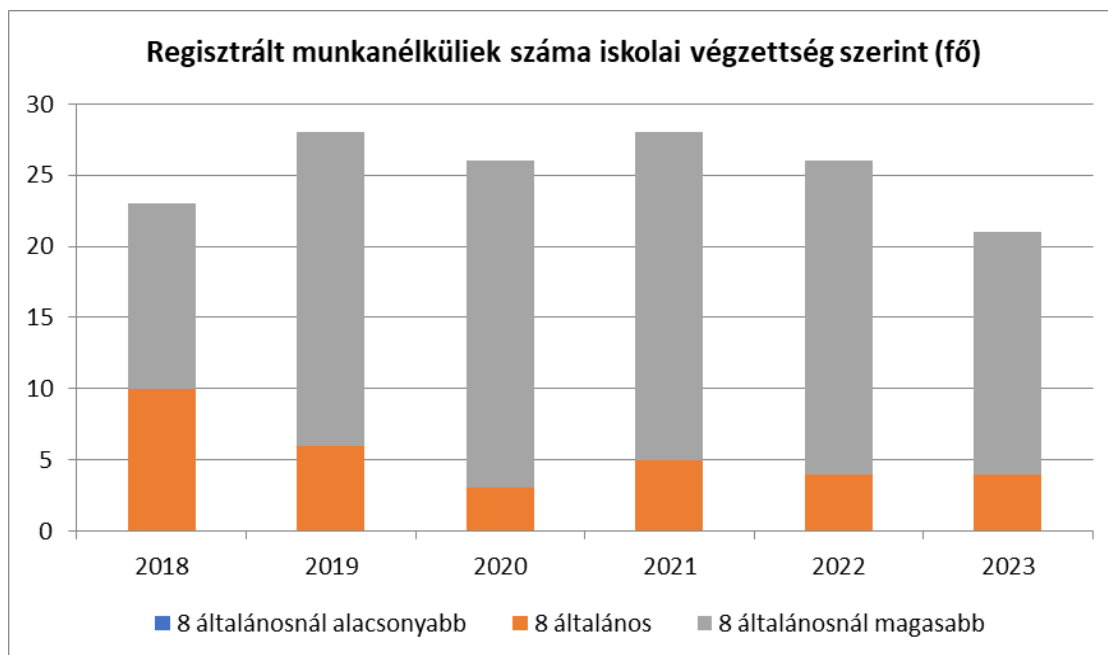

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	23	0	0,00%	10	43,48%	13	56,52%
2019	28	0	0,00%	6	21,43%	22	78,57%
2020	26	0	0,00%	3	11,54%	23	88,46%
2021	28	0	0,00%	5	17,86%	23	82,14%
2022	26	0	0,00%	4	15,38%	22	84,62%
2023	21	0	0,00%	4	19,05%	17	80,95%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek iskolai végzettség szerinti megoszlását tekintve megállapítható, hogy a 8 általánosanál alacsonyabb végzettségűek aránya a munkanélküliek között megszűnt, a 8 általánossal rendelkezőké évről-évre csökken míg kiugróan megnőtt a 8 általánosanál magasabb végzettségűek aránya a munkanélküliek között, leginkább a 8 általánosanál magasabb iskolai végzettségűek munkanélkülisége emelkedett meg. Hipotetikus feltehető a számsorok elemzése alapján, hogy a magasabb iskolai végzettség nem „véd jobban” a munkanélküliségtől, mint ahogy azt gondolhatnánk. A 8 általánosanál alacsonyabb végzettségűek eltűnése a munkanélkülieken belül részben magyarázható az oktatási rendszer fejlődésével, a családi pótlék iskolalátogatáshoz kötésével, illetve a hátrányos helyzetű etnikumhoz tartozók települési alacsony létszámával.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	13	8
2019	4	3
2020	47	3
2021	2	1
2022	2	1
2023	1	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- a) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A közfoglalkoztatással összefüggő, egyes döntést igénylő kérdésekről szóló 1044/2013. (II.5.) Korm. határozatban foglaltak szerint Rábapatona Község nem tartozott a közfoglalkoztatás szempontjából

kiemelt települések közé, ezért fokozatosan csökkent a közfoglalkoztatásra kapott támogatás összege, ezért 2020-ban a közfoglalkoztatási program felszámolásra került a településen, tekintettel arra, hogy a résztvevő személyek egészségi-mentális állapota a legalapvetőbb köztisztasági feladatok ellátását sem tette lehetővé.

A helyi munkalehetőségek a rendszerváltás-kori állapotokhoz képest romlottak. A településen a legnagyobb foglalkoztató a helyi termelőszövetkezet volt, mely alkalmas volt a képzettség nélküliek és az alacsony képzettségűek foglalkoztatására. Megszűnésével olyan emberek kerültek utcára, akik a munkaerőpiacon is hátrányos helyzetben voltak – vannak. A győri agglomerációban 25 évvel ezelőtt működő mintegy 23 gyár és üzem Győrből és környékéről, még a távoli agglomerációból is összesen mintegy 250 ezer (!) ember részére biztosított munkát. A termelőszövetkezet megszűnésének időpontjára már ezek a gyárak is a felszámolás és a csődeljárás végén jártak, Győr sem volt képes többé munkalehetőséget biztosítani a volt szövetkezeti dolgozóknak, mezőgazdasági szakterületen elhelyezkedni pedig ma sem igazi perspektíva. A helyzet nagy mértékben javult az Audi Hungária Zrt. felépülésével, mely jelenleg több, mint 12.000 főnek ad munkát. Jelentős munkaerő felszívó hatással bír a Győri Ipari Park is, mely több, mint 7.000 fő foglalkoztat.

A regisztrált vállalkozások, kiskereskedelmi üzletek, valamint vendéglátóhelyek számának változása jelzi a település helyi gazdasági potenciáljának alakulását, tendenciáit.

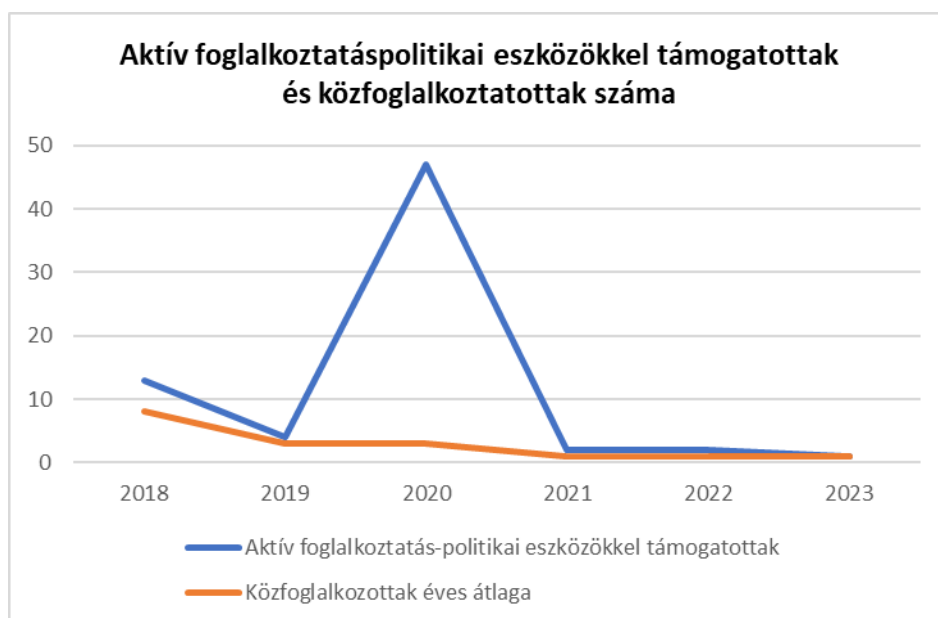
Az 1990-es évek elején többen vállalkozásba kezdtek, azonban a lenti táblázat adatai is igazolják, hogy a 2010-re aránylag kifejlődött kiskereskedelmi és vendéglátóhelyek 2012-re drasztikus bezárási hullámon estek át. Ez részben a fizetőképes kereslet hiánya, másrészt a gazdasági válság okozhatta. A település aránylag fejlett gazdasági potenciálja jelentősen csökkent, azonban elmondható, hogy a 2016-os évhez képest majdnem duplázódott a kiskereskedelmi üzletek száma. A vendéglátó helyek száma stagnál, mára csupán egy étterem, egy kocsmá és egy mozgó vendéglátó ipari egység üzemel a községben, a lakosság részéről igény jelentkezik egy minőségi vendéglátó hely meglétére, melyre azonban az önkormányzatnak nincs anyagi lehetősége.

év	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma
2012	16	2
2013	20	3
2014	27	3
2015	27	3
2016	19	4
2017	21	5
2018	23	3
2019	18	3
2020	25	4
2021	31	3

1		
202		
2	34	3

A IV. Harsányi Lajos gazdasági programnak is részét képezik azok a gazdaságfejlesztési elképzelések, melyek a település határában levő –magánszemélyek tulajdonát képező, de az önkormányzati ipari terület melletti fekvésű- ingatlanokon ipari park kialakítását tervezik.

Az önkormányzat tervei közt szerepel, hogy magánszemélyektől – amennyiben hajlandóságot mutatnak – ipari területnek megfelelő telket, vagy termőföldet vásárolna, azonban az eddigi tárgyalások során a tulajdonosok mind elzárkóztak ettől. Megnehezíti továbbá az ipari park létesítését és kialakítását a termőföld magas vételi ára, valamint az állam számára fizetendő termőföld védelmi járulék mértéke, valamint az, hogy az EU 2020-2027 támogatási ciklusban már meglévő ipari parkok fejlesztésére lehet csak pályázni. Kevés esély mutatkozik, hogy új ipari park vásárlásához támogatást kapna az önkormányzat.

- b) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

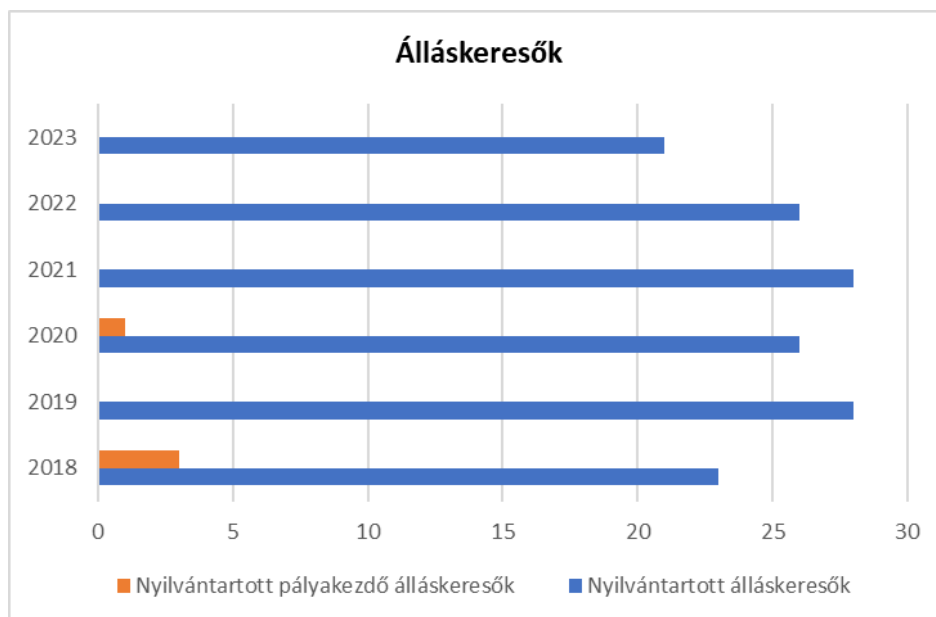
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő

2018	23	3
2019	28	0
2020	26	1
2021	28	0
2022	26	0
2023	21	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen élő fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeit mutatom be az alábbiakban: a településen a fiatalok foglalkoztatását elősegítő programok számottevően nincsenek. A fiatalok elhelyezkedését megkönnyítő programok megyeszékhelyi elérhetősége, illetve feltárása a településen működő IKSZT-n keresztül kerül támogatásra. E közösségi térben minden technika adottság és képzett személyi segítség rendelkezésre áll akár egy önéletrajz, vagy jelentkezés elkészítéséhez, akár ilyen programon történő részvételre való jelentkezéshez. Itt helyi e-ügyintézési pont is van. Bár a településen felnőttképzési lehetőség nincs, a vonzáskörzetben –különösen Győrben, de akár Csornán is- munkaerő-piaci szolgáltatások és felnőttképzési lehetőségek széles palettája elérhető. Rögzíthető, hogy a Győri Járás kedvező gazdasági ereje és Ausztria közelsége miatt a fiatalok több lehetőség közül választhatnak, mint az ország más régióiban, így a pályakezdekők munkanélkülisége sem számottevő.

- c) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Nincs helyben

- d) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A szegénység és a mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozhatjuk meg:

A szegénységgel és a társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001- ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60 %-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni kell a fizetendő adókkal és járulékokkal. a KSH legfrissebb, 2023 évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 145 ezer forintot az egyszemélyes háztartásoknál, 305 ezer forint a 2 gyermekes háztartások esetében

A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40 %-a alatti a jövedelme.

Kiemelendő a fogalom meghatározások során: csak azt a személyt tekinthetjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivéve, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti.

Rábapatona települési önkormányzata a saját fenntartású intézményeiben mindig a szükséges képzettség, végzettség és a megfelelő munkavégzés alapján választja ki az adott beosztásra legalkalmasabb munkatársat.

e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.⁴

A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”⁵

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

⁴ http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

⁵ Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, <http://www.neki.hu/kiadvanyok/valtozasok/dizskriminacioafoglalk.htm>

Településünkön nem állnak rendelkezésre adatok a hátrányos megkülönböztetés problematikájának megítéléséhez, ilyen felmérések, adatgyűjtések eddig nem voltak, azonban az elmúlt 5 év során ilyen jelzés nem érkezett Önkormányzatunkhoz.

f) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

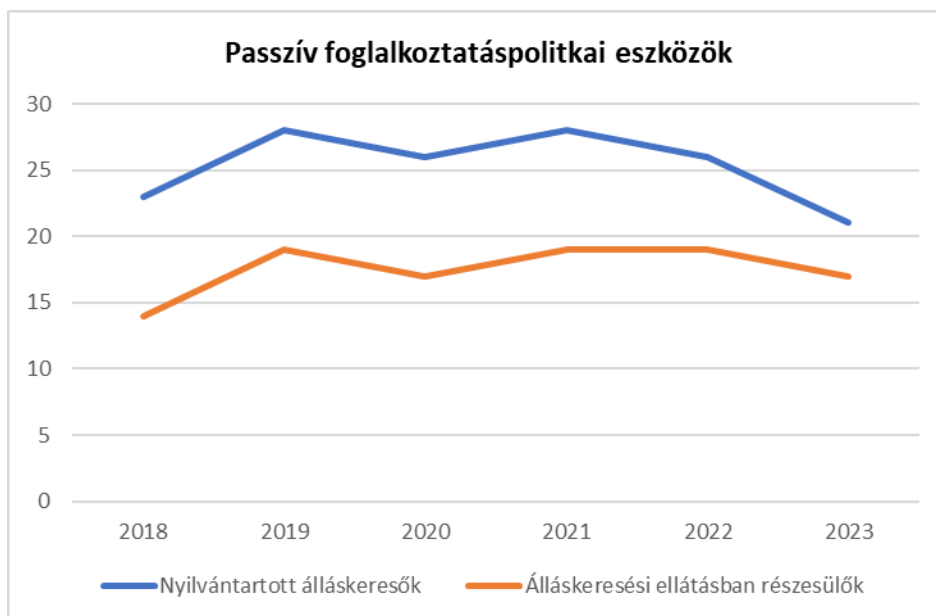
E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- ✚ pénzbeli ellátások: települési létfenntartási támogatás, települési temetési támogatás, települési támogatás elemi kár elhárításához,
- ✚ természetbeni ellátások: a köztemetés

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	23	1,26%	14	60,87%
2019	28	1,52%	19	67,86%
2020	26	1,40%	17	65,38%
2021	28	1,48%	19	67,86%
2022	26	1,41%	19	73,08%
2023	21	1,09%	17	80,95%

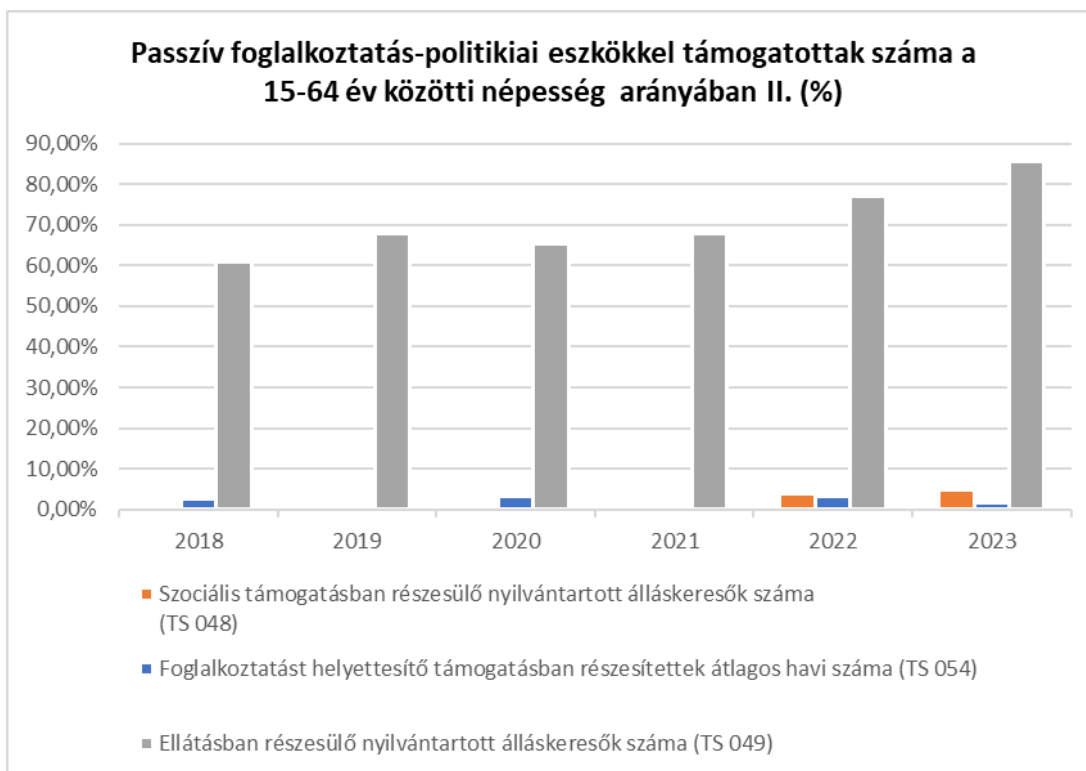
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	0	0,00%	1	2,52%	14	60,87%
2019	0	0,00%	0	0,96%	19	67,86%
2020	0	0,00%	1	3,27%	17	65,38%
2021	0	0,00%	0	0,00%	19	67,86%
2022	1	3,85%	1	3,27%	20	76,92%
2023	1	4,76%	0	1,57%	18	85,71%

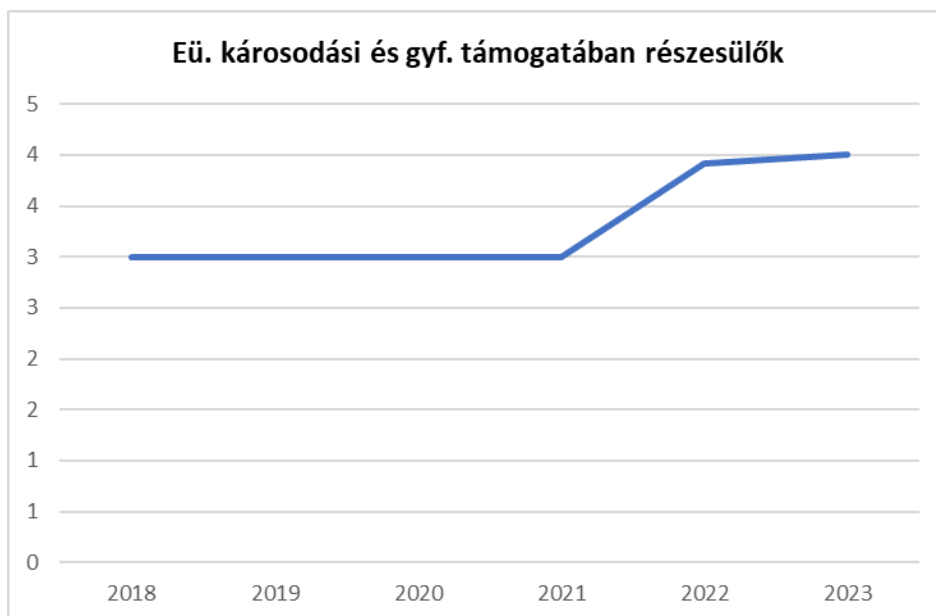
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	3
2019	3
2020	3
2021	3
2022	4
2023	4

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	969	5	5,16	23,43	95,67	98,97
2019	978	9	9,20	23,21	95,30	100,00
2020	1008	30	29,76	22,72	94,35	99,31
2021	1022	14	13,70	22,41	97,36	100,00
2022	1027	36	35,05	15,00	100,00	100,00
2023	1065	38	35,68	14,74	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen a lakásállomány 2018-2022 között több, mint 4%-os növekedést mutatott.

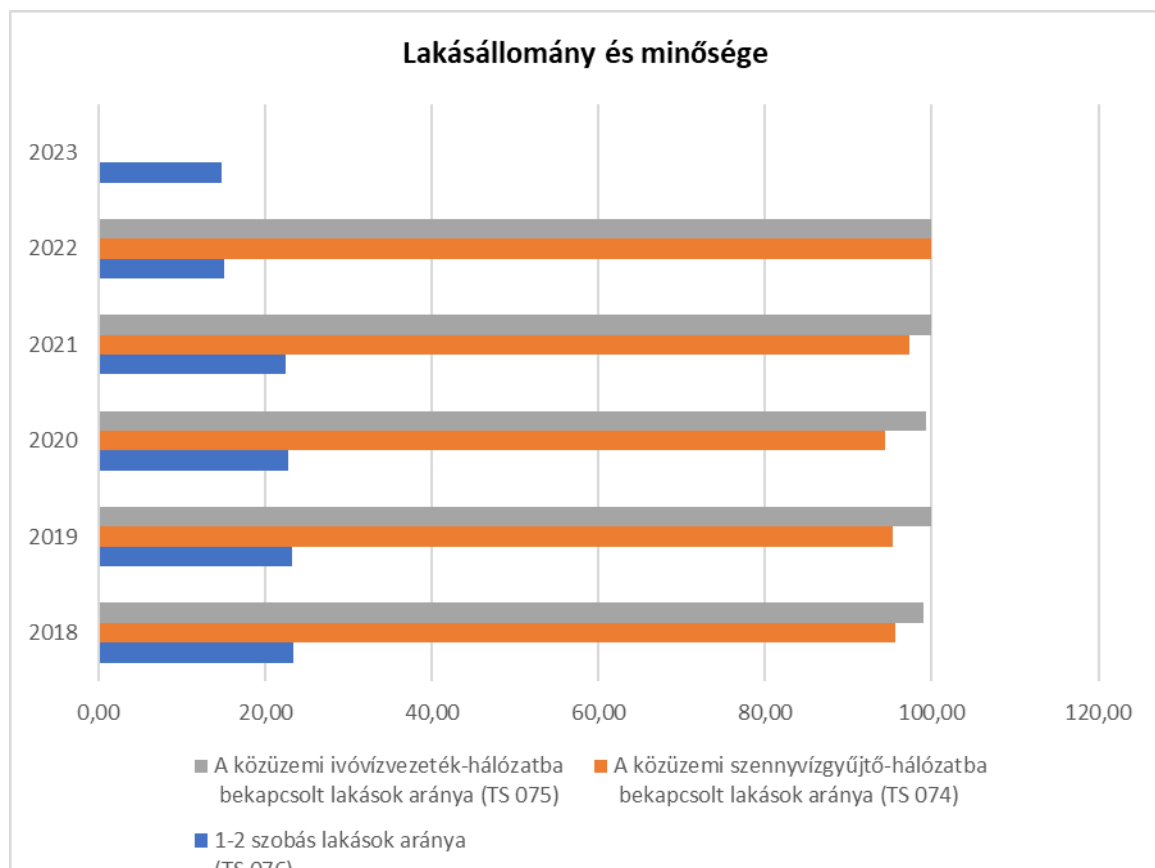
2021-ben a lakások száma 1022, ezen évben 14 új lakás épült, 2022-ben az összes lakás száma 1027, míg 2023-ban 1065 lakás volt a községben. Az önkormányzat lakóparkjában található építési telkek mind elkelték, továbbá tárgyév végére a Rába-menti lakópark is beépül 100%-ban. Leszögezgető, hogy Rábapatonán a lakosság száma tartós növekedésnek indult, a megüresedő ingatlanok is azonnal elkelnek, valamint 2 új utca (Külső-Imre folytatása és a Markó Á. utca) is kialakulóban, bővülőben

van. Az önkormányzatnak jelenleg sincs forrása szociális bérlakás építésére. Az Önkormányzatnak jelen pillanatban nem kell azzal a problémával szembesülnie, hogy negatív demográfiai folyamatok lennének jelen a településen, továbbá a hajléktalanság sincs jelen a településen.

A településen önkormányzati bér- vagy szociális lakás állomány nincs, a településen levő legális bérlakásokról nincs hivatalos tudomás illetve adatgyűjtés.

a) lakhatást segítő támogatások

A településen a legjellemzőbb lakhatási támogatás a lakásfenntartási támogatás. Különösen a gazdasági válság éveiben ugrott meg a támogatásra jogosultak száma. A lakhatás támogatására a településen más megoldások eddig nem merültek fel. A fenti két – kötelezően nyújtandó, a központi költségvetés által támogatott - támogatási forma 2015. március 1-jén megszűnt, a Kormány az önkormányzatokra bízta, hogy ezen támogatási formákat önkéntes alapon továbbra is nyújtja-e a lakosság számára. Rábatapona Község Önkormányzata a 2015. februárjában elfogadott szociális rendeletében ezen támogatási formákat nem szabályozta. A lakásfenntartáshoz speciális köthető támogatási formát nem alakított ki.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	969	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	978	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	1 008	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1 022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	1 027	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	1 065	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

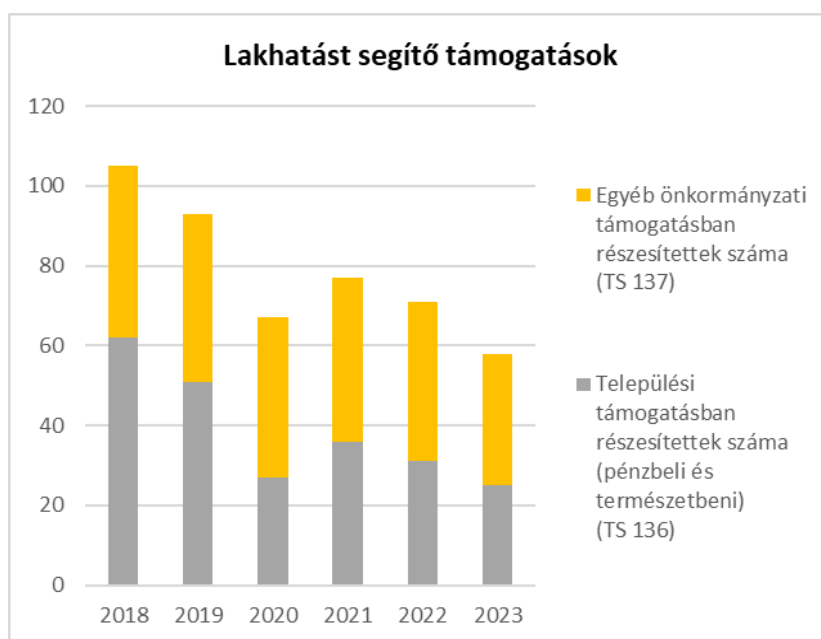
e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek (pénzbeli természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek (TS 137)
	száma és	száma
	Fő	Fő

2018	62	43
2019	51	42
2020	27	40
2021	36	41
2022	31	40
2023	25	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Településünkön nem jellemző, de megjelent probléma az eladósodottság, különösen a devizahitelek tekintetében. A településen nem állnak rendelkezésre adatok, de a kifüggesztett végrehajtások száma sem nőtt extrém módon az elmúlt 5 évben.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Rábatonon községben nincsenek külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások.

Ami a minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés kérdését illeti ide emelem az alábbi táblázatot:

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal
Legközelebbi centrum	15 perc	10	45 perc	3	4 perc
Megye- székhely	15 perc	10	45 perc	3	4 perc
Főváros	1 óra	0	0	csak	átszállással 4

				<i>megyeszékhelyi átszállással</i>	<i>perc + 1 óra a megyeszékhelyrő l</i>
--	--	--	--	--	---

A település lakóinak a közösségi közlekedéshez történő hozzáférési lehetősége és a legközelebbi centrumba –mely egyben a megyeszékhely is- eljutása nem akadály a munkavállalásnak, illetve a munka világába való visszatérésnek.

A település bemutatása során kitértünk rá, hogy minden közmű és minden, a kor elvárásainak megfelelő elektronikus szolgáltatás is elérhető a településen a WIFI-től a műholdas és kábelszolgáltatásokon, e-ponton keresztül.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Rábapatona községben nincsenek telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen több, mint fél évszázada önálló orvos praxis működik. A rendszerváltást követően önálló fogorvosi praxis is lett a településen, védőnői szolgálat is működik helyben, az egészségházban. Ebben az épületben található a gyógyszerár is.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	1	49	6,42
2019	1	0	0	1	59	9,15
2020	1	0	0	1	65	8,67
2021	1	0	0	1	62	6,00
2022	1	0	0	1	67	5,76
2023	1	0	0	1	78	5,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

E fejezet jogszabályi környezetét elsődlegesen az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv., mely elírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásáról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az iskola egészségügyi ellátásról.
- Családsegítő és gyermekvédelmi szolgálatról - 1 fő szakember bevonásával

Az önkormányzat 2014-2017. években több intézkedést tett az Egészségház felújítása és komfortosabbá tétele érdekében, mely 2021-ben az Egészségház teljes felújításával és napelemmel történő felszerelésével ért véget, valamint egészségnapot is szervezett már 2023. július 1. napjától a Védőnői Szolgálat átkerült az állami feladatellátás körébe.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról, a hulladékgazdálkodás rendjéről
- biztosítja a rovarok és rágcsalók irtását, (a szunyogirtás állami feladat lett, de kiegészítő jelleggel önkormányzatunk is szokott irtást rendelni)
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén –lehetőségeihez képest- saját hatáskörében intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságoknál kezdeményezi az intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.
- A COVID-pandémiás veszélyhelyzet évei alatt Rábapatona Község Önkormányzata együttműködött a népegészségügyi igazgatást végző szervekkel, logisztikai-adminisztratív feladatai teljesítése érdekében, segítette az oltási programok végrehajtását, valamint a lakosság tájékoztatását. Saját költségvetése terhére a nyugdíjas korosztály számára maszkot adományoztunk.

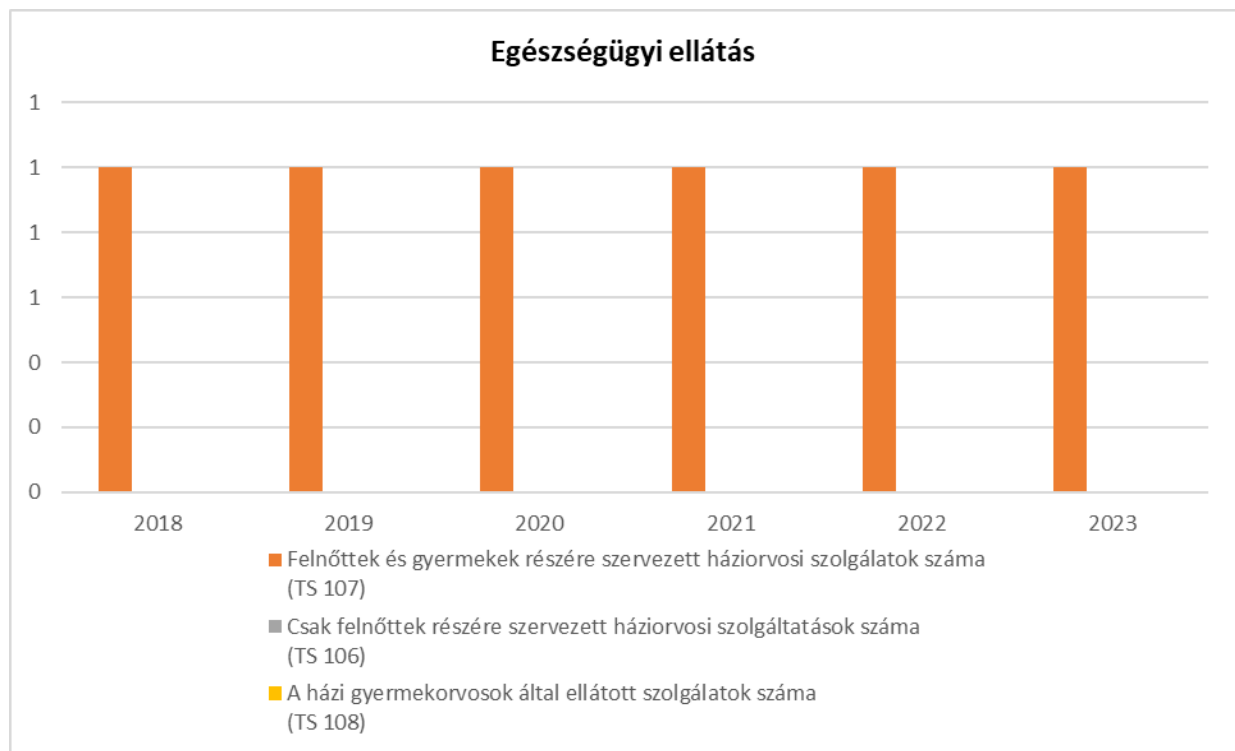
A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

A szociális alapszolgáltatások a következők: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

A személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebkt. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az étkezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A különböző szűrőprogramok némelyike a településre történő kitelepített szűrőállomás segítségével történik (tüdőszűrés: évente minden alkalommal; nőgyógyászati szűrés: esetenként).

A mammográfiás szűrőprogramokon történő részvétel érdekében az elmúlt években többször volt rá példa, hogy –védőnői kezdeményezésre és szervezésben- a győri Mammográfiás Centrumba vitte el a szűrésen részt venni kívánókat a falubusz.

Az óvoda –önkormányzati fejlesztésnek köszönhetően- sószoját kapott. Ez komoly segítség nem csak a légúti problémákkal küzdő gyermekeknek, de a megelőzésben is jótékony szolgálatot tesz a gyermekközösség tagjainak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az óvodai, iskolai oktatás során felmerülő, szükséges fejlesztésekhez szakértő pedagógusok és egyéb szakemberek állnak rendelkezésre. Az óvodaintézmény az, mely 2013. január 01. napját követően is önkormányzati fenntartásban maradt. Ettől az időponttól az általános iskola működtetését az állam vette át.

Az óvodában a felmerülő igények szintjének megfelelő időintervallumban logopédus és fejlesztő pedagógus bevonására is sor kerül.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Rábatonai településen a közétkeztetés gyermek- és szociális étkeztetési feladatának ellátását az önkormányzat külső szolgáltató igénybevételel látja el, aki az óvoda épületében lévő konyhát bérleti jogviszony keretében kibérelte, és helyben főzéssel szolgáltatja az ételt, mind a szociális, mind a közétkeztetésben részt vevő étkezők számára, tárgyévben korszerű, a legmodernebb szabványoknak megfelelő, 50 fős gyermekétkező került kialakításra az Általános Iskolában.

A gyermek étkeztetés magába foglalja a 150 fős óvoda és a 200 fős általános iskola tanulói részéről felmerült igények kiszolgálását.

A szociális étkeztetés pedig azon rászorulókat étkeztetését, akik a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62. § (1) bekezdésében foglaltak alapján önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Az ő napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodnia a helyi önkormányzatnak, melyet a Baptista Szeretetszolgálat lát el.

Az egészséges étkeztetés, mint követelmény megjelent a fenntartó elvárásai között, már több, mint öt éve. Ez részben a helyi és friss zöldség és gyümölcs alapanyag használatát, illetve a közétkeztetési szabványokban meghatározott egészséges étkeztetésre vonatkozó normák maximális elvárását jelenti, másrészt a félkész, illetve előre gyártott élelmiszer-alapanyagok felhasználásának minimalizálását.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen aktív sportélet zajlik, több szintéren.

Mások személyes összefogása révén –az önkormányzat, mint tulajdonos hozzájárulásával- a holt Rába-meder egy része megújult a falu egyik részén. A komoly föld- és tájrendezési munkálatok a csodálatos természeti környezet szépségeit még inkább kiemelték, egyúttal egy kisebb horgászhely, pihenőhely kialakítását is lehetővé tették. E helyen nem csak a létrejött és a Törvényszék által bejegyzett **Holt Rába Természetvédő és Horgász Egyesület** tagjai kapcsolódhatnak ki, hanem azok az iskolás gyermekek is, akik a horgászat és a természet szeretetét már az iskolában

megtapasztalhatják az egyesület egy lelkes tagjának munkája révén. Évente egyszer tudásukat is összemérhetik az iskolások egymással, a Falunap alkalmával horgászverseny szervezésére is mindig sor kerül.

Ez a pihenőhely mindenki előtt nyitva áll, használata ingyenes, de a látogatásról –az értékek megóvása érdekében- tudomással kell bírnia a Horgász Egyesületnek, ezért ún. „beírókönyv” használata szükséges.

A Rábapatonai Sport Egyesület több évtizedes múltra tekint vissza, azonban a korábbi egyesület bázisán egy új, fiatalos vezetőségű egyesület jött létre, **Rábapatonai Besenyő Sportegyesület** néven. Alapvetően a labdarúgó szakosztály tevékenységét öleli fel az egyesület működése, itt azonban a női focira is gondolni kell. Több korosztályban, mind férfi, mind női csapataink nagy lelkesedéssel edzenek és rúgják a bőrt a megyei III. osztályban. Az új sportegyesület magas szakmai színvonalon, képzett és magasan kvalifikált edzőkkel csatlakozott a Bozsik utánpótlás programhoz, melynek keretében 45-50 fő rábapatonai gyermek kap képzést. 2018-ban egy modern, új sportöltöző épület kerül átadásra, a XXI. századi igények kiszolgálása érdekében, továbbá az Iskola udvarán egy műfüves pálya is kialakításra került. Megfelelő pályázati forrás esetén szeretnénk futópályát kialakítani a Besenyő Kalandpark területén.

Szintén nemzetközi hírű, több világversenyt nyert a rábapatonai **BOLERO Közhasznú Sport- és Tánc Egyesület**. Az egyesület mini csoporttól, a youth-on keresztül, a felnőtt és senior táncosokat is felölelve, jazzbalett illetve modern tánc kategóriákban szerepel nagy sikerrel. Négy évvel ezelőtt a barcelonai világbajnokságon több kategóriában és korosztályban is aranyérmesek lettek. Az egyesület az óvodáskorban megmutatkozó tehetségeket felkarolva, végig az általános iskolán és a középiskolán, örömteli és sikerekben gazdag táncsport pályafutást jelenthet a tehetséges lányoknak.

A sportprogramok általában ingyenesen, bárki részére hozzáférhetők a településen. Még azok a programok is, amelyeket egyesületbe szervezett sportolók nyilvános bemutatói. Természetesen az egyesületi tagság általában csekély mértékű tagdíjjal jár, mint ahogy a szövetségi rendszerben szervezett labdarúgó-mérkőzések látogatása is. Az egyéb kiscsoportos, edzővel vagy animátorral zajló szabadidős sportfoglalkozások általában díjkötelesek. (zumba, judo, stb.) A HEP megszűlése óta konditerem is nyílt a községben, mely tovább növeli a választható sportlehetőségek számát.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális alapellátások közül a településnagyság függvényében előírt alapszolgáltatások mindegyikét biztosítja az önkormányzat. Az étkeztetés külső szolgáltatón keresztül, a házi segítségnyújtást, a szociális étkeztetést és a Családi Bölcsődét a Baptista Szeretetszolgálattal kötött szerződés alapján tartjuk fent, míg a családsegítést és a gyermekjóléti feladatok ellátását szociális intézménnyel (Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatok Gyermekjóléti és Szociális Intézménye) kötött szerződés alapján látja el az Önkormányzat.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

E kérdéskörhöz nincs adat, és adatgyűjtésről sincs tudomás, az önkormányzat jegyzőjéhez nem érkezett hivatalos bejelentés az elmúlt években.

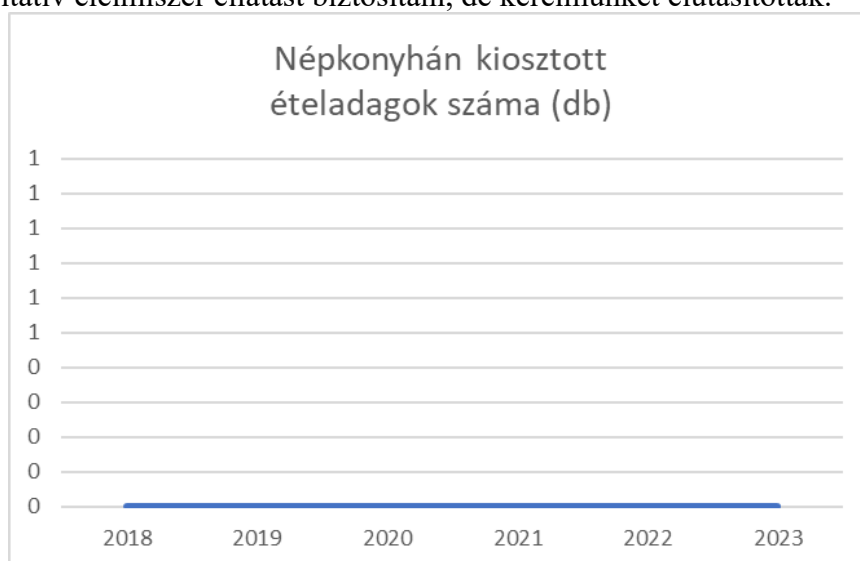
i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

E kérdéskörhöz külön adatgyűjtés nem készült. A pozitív diszkrimináció önkormányzati megjelenésére a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló önkormányzati rendeletében foglalt **idősek egyszeri átmeneti segélye** intézményét hoznám példaként, melynek során az önkormányzat, a településen lakóhellyel rendelkező, minden 65. életévét betöltött állampolgár részére évente egy alkalommal, az Idősek Napján –költségvetési fedezet biztosítása esetén- egyszeri, rendkívüli átmeneti segélyt nyújt. Itt említendő még meg, hogy a felsőoktatási tanulók számára a Bursa Hungarica Ösztöndíj rendszeren keresztül havi 10.000 Ft támogatást ad tíz hónapon át önkormányzatunk minden évben, pályázati rendszer keretében.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Népkonyha nem üzemel a településen, próbáltunk a Magyar Élelmiszerbank Egyesületen keresztül karitatív élelmiszer ellátást biztosítani, de kérelmünket elutasították.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A településen a közösségi élet több szinten is zajlik.

Egyrészt a civilszervezetek szintjén, és a hozzájuk kapcsolódó ifjúsági szinteken.

Másrészt a sporttevékenységek szintjén – akár civilszervezeti, akár szerveződés nélküli sporttevékenységről van szó.

Harmadrészt az önkormányzat által kialakított Integrált Községi és Szolgáltató Tér szintjén, mely több, rendkívül változatos témájú programnak az indikátora, befogadója (kiállítások, sportprogramok, kulturális programok, koncertek, előadások – különböző témákban, könyvbemutatók, stb.)

Negyedrész az önkormányzati és civil programok révén. Vannak állandó önkormányzati programok (majális – májusfa állítással, Falunap, Idősek napja, augusztus 20-i ünnepség, Föld napja akciók, Szedd magad! akciók, Egészségnap, Autómentes Nap, Rémsétány, stb.), és az egyedi, rendhagyó programok (helyi alkotók könyvbemutatóinak szervezése, helyi fotóművész kiállításának szervezése, helyi fazekas –a népművészet ifjú mestere- kiállításának szervezése, Bilibáncs Fesztivál, stb.)

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	1 348	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösség összefogásának gyönyörű példáját mutatja a 2013. júniusi nagy-dunai árvíz kapcsán lezajlott összefogás. Nem csak az önkéntesek munkája, hanem a környékbeli árvízvédekezési munkálatokban részt vevő, Rábapatona településen elszállásolt majd 200 fő hivatásos állományú tűzoltó ellátásához történő hozzájárulás is. A fiataloktól az időseken át mindenki azt nyújtotta, amit tudott. A védekezés sikeres volt, a nálunk elszállásolt hivatásos állományú tűzoltók olyan jó szívvel emlékeznek meg településünkről és az itt kapott ellátás és társadalmi összefogás színvonaláról, hogy hálájukat nem csak közösségi oldalakon, hanem az önkormányzat részére megküldött köszöneteikben is kifejezésre juttatták.

A hétköznapiokon a helyi védőnőn és a családsegítő személyén keresztül mód van arra, hogy akinek van, az a rászoruló gyermekek és felnőttek részére jó állapotú ruhaneműt, cipőt lehet eljuttatni.

2014-2017. évek során a megye legnagyobb munkáltatója többször támogatta az önkormányzat közintézményei felújítását, részben anyagilag, részben a saját munkavállalói önkéntes munkájával.

Az országon belül, másutt történt katasztrófák áldozatainak is mindig adományoznak a település lakói. Az ezt megelőző legnagyobb ilyen akció a vörösiszap katasztrófa áldozatainak nyújtott támogatás volt, mely részben pénzádományban testesült meg, melyet a település polgármestere által vezetett delegáció személyesen adott át több rászoruló családnak.

Az önkéntes munka a korábbi években nem jellemző a településen, de azért nem példa nélküli. Az elmúlt esztendőben a sportegyesület tagjai és szimpatizánsai az önkormányzat által megvásárolt festékanyag és –kellékek segítségével felújították, lefestették a sportpálya padjait, korlátait, egyéb festésre szoruló részeit, valamint rendbe tették a pálya zöldövezeti környezetét, sok egyéb apró felújítás mellett. A lakosság a mezőőr közreműködésével önkéntes hulladékgyűjtési akciót is szervez évente.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

Rábapatonán női klub és idősek klubja is működik, mely önszervező és önfenntartó személyi társulások, valamint több zenekar is működik a településen.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Rábapatonán községben nincs roma nemzetiségi önkormányzat, a magukat romának vallók száma érdemben nem mérhető, 2024-ben a romák száma kb 15 főre csökkent.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nincs elég felmérés, nincs elég adat ennek a kérdéskörnek a probléma-feltáráshoz	a tárgykörben rendszeres felméréseket kell készíteni különböző kutatási módszerekkel
alacsony a napi ellátáshoz szükséges jövedelem szintje	alkalmi és kisebb házkörűli munkákat kell találni, önfenntartás segítésének edukációja

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Ami az általános demográfiai adatokat illeti, ideemelem a program bevezető részében a lakosság vonatkozásában már ismertetett adatokat, táblákat, a jobb összevethetőség végett:

A település 2023. december 31-i statisztikai állapot szerint 2940 fős lélekszámú. A lélekszám évről-évre nő.

Az állandó lakosságon belül a legnagyobb arányszámmal a 65 év feletti nők (a teljes 65 év feletti lakosság 62 %-a) képviseltetik magukat, az ilyen korú férfiak aránya a teljes lakosságon belül csak 38 %.

A munkaképes korú lakosságon belül a munkaképes korú férfiak létszáma a legnagyobb (a teljes lakosságon belül 52 %), mint a nőké (a teljes lakossághoz viszonyítva 48 %), azonban a magyar férfiak morbiditási mutatói itt is érvényesülnek: mire már inaktív, nyugdíjas korukat elérik, a magas halálozási ráta szerint számuk erőteljesen lecsökken (lásd fentebb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 321	1 356	2677	49,35%	50,65%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			95	3,55%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	212	209	421	7,92%	7,81%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	41	42	83	1,53%	1,57%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztettség fogalma alatt olyan –a gyermek vagy más személy által tanúsított- magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyámhivatal feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a járási gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 68 § (1) bek.)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: a Gyvt. 67/A. §-a tartalmazza a fogalmi meghatározásokat. A jelenleg hatályos szabályozás szerint hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális

helyzete miatt megállapították és aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll: a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az [Szt. 33. §-a](#) szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy, c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek. Halmozottan hátrányos, akire a fent leírt három feltétel esetében 2 feltétel fennáll.

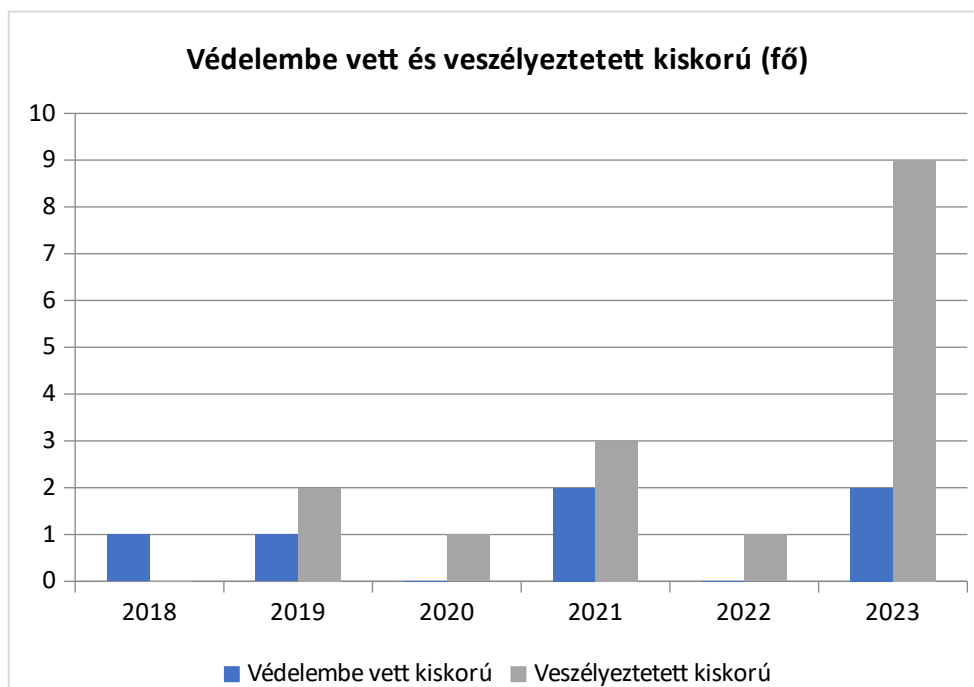
A társadalomban zajló átalakulások nyomot hagynak a családok működésében is. Azok a gyermekek, akiknek mindkét szülője dolgozik, általában azért nem kapnak elég figyelmet, mert a szülők a munkájukkal oly mértékben elfoglaltak, hogy hazatérve sem erejük, sem energiájuk nincs gyermekükre. A nagyszülői generáció jelentős része még ma is aktív korú. Ahol a szülők mindketten munkanélküliek, ott valószínűleg a gondok és a napi megélhetés megoldásán való szorongás és erőfeszítések kötik le a szülőket, és ezért figyelnek kevésbé a gyermekekre.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	1	0
2019	1	2
2020	0	1
2021	2	3
2022	0	1
2023	2	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat a veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek számát mutatja. Egyértelműen megállapítható, hogy a védelembe vett gyermekek száma nem jelentős. A veszélyeztetett gyermekek száma pedig egyértelmű összefüggést mutat a gazdasági válság családokra gyakorolt hatásával. Ahogy a válság begyűrűzött és elmélyült a családok szintjére, úgy kerültek felszínre az addig család által elfedett, megoldott vagy elkerült problémák. A veszélyeztetett gyermekek száma 2014-től csökkenést mutat.

Amennyiben a 18 év alattiak számát nézzük a népességén belül megállapíthatjuk, hogy számuk az alábbiak szerint alakult az elmúlt 5 év folyamán, összevetve a védelembe vett és a veszélyeztetett gyermekek számával:

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	11
2019	9
2020	10
2021	7
2022	13
2023	10

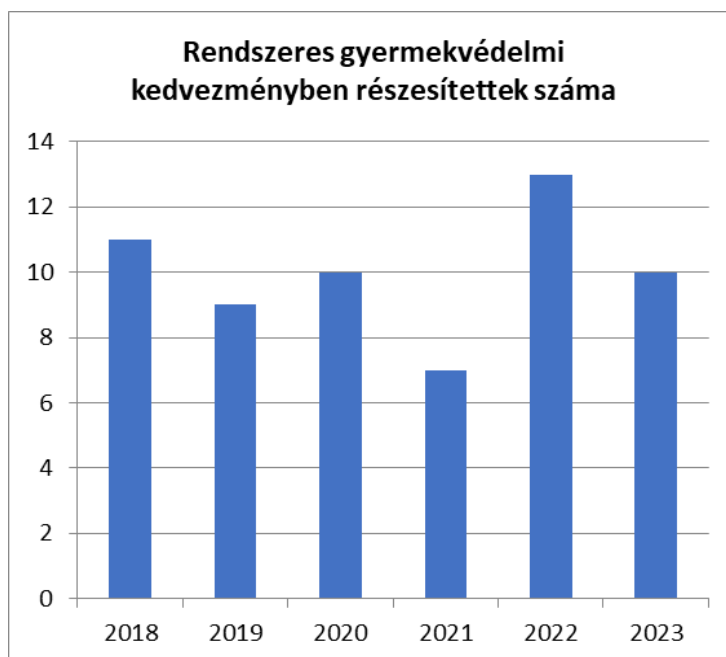
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre jutó jövedelme alapján állapítják meg. Rábapatonán a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a válság éveivel (2008-2010) képest csökkenő tendenciát mutat. 2015-től kezdődően egy csökkenő trend bontakozik ki, ami

köthető az elsődleges munkaerőpiacon bekövetkezett pozitív változásainak. A szülők elhelyezkedésével egyenes arányban csökken a gyermekszegénység.

A településen kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megállapítására nem került sor az elmúlt öt évben. Tudnivaló, hogy a kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményt –akárcsak a rendkívülit- a jegyző akkor ítélhette meg, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megszűnt.

Ilyen esetek a településen nem jellemzőek, a mélyszegénység –bár ha kismértékben meg is jelent- alapvetően nem jellemző a településre, mint ahogy a gyermekek súlyos mélyszegénysége sem.

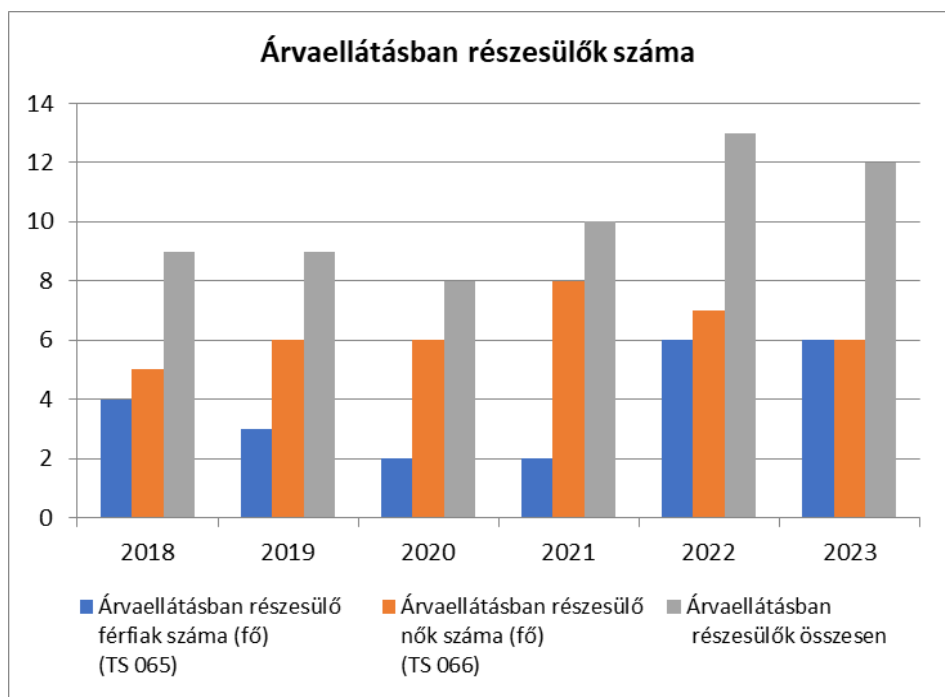
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

2015. szeptemberétől az ingyenes iskola- óvodai étkeztetésben részt vevő számának ugrásszerű növekedése következett be tekintettel arra, hogy az országgyűlés kibővítette a kedvezményre jogosultak körét. Így a fenti adatsorból pontos információk nem vonhatók le, tekintettel arra, hogy a Kormány általános célkitűzése, hogy minden oktatási intézménybe járó gyermek ingyenes étkezést kapjon 2020-ig. Megemlítendő, hogy nem igényel minden gyermek iskolai étkezést, akár ingyenes, akár térítés ellenében. Megemlítendő továbbá, hogy a Kormány államosította a tankönyvellátást, mely keretében felmenő rendszerben 2018-tól minden általános iskolás gyermek ingyen tankönyvben részesül, tehermentesítve ezzel a szülőket, továbbá 2022-től kezdődően ingyenes laptop is kiosztásra kerül a diákok számára bizonyos osztályok

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen

	Fő	Fő	Fő
2018	4	5	9
2019	3	6	9
2020	2	6	8
2021	2	8	10
2022	6	7	13
2023	6	6	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

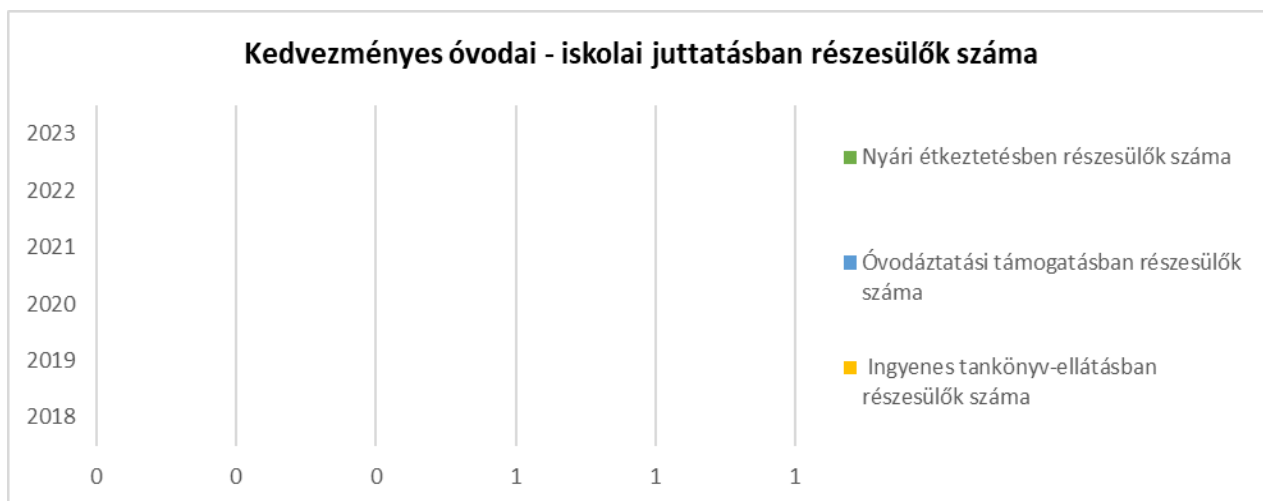

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkeztetésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkeztetésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkeztetésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen nem magyar állampolgárságú gyermekek nincsenek bejelentve.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Rábapatona településen nincsenek szegregátumok.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Möt. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladatát képezik.

Az egészségügyi ellátáshoz tartozik az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv. alapján a települési önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatként a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról gondoskodás, a fogorvosi alapellátás, az orvosi ügyeleti ellátás, az iskola-egészségügyi ellátás. 2023. július 1. napjától a védőnői ellátás állami feladat lett.

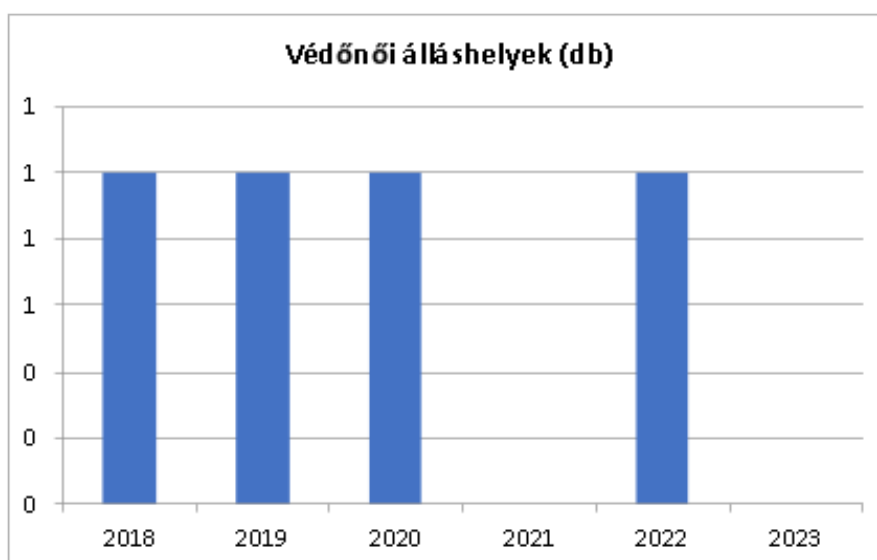
A gyermekjóléti ellátások körébe tartozik: a bölcsőde, a családi napközi, a családi gyermekfelügyelet, a házi gyermekfelügyelet és az alternatív napközbeni ellátás.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Az egészségügyi ellátáshoz tartozik az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv. alapján a települési önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatként a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról gondoskodás, a fogorvosi alapellátás, az orvosi ügyeleti ellátás, az iskola-egészségügyi ellátás. 2023. július 1. napjától a védőnői ellátás állami feladat lett.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen nincs betöltetlen házi gyermekorvosi status. A gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés érdemben nem akadályozott, mivel a közeli megyeszékhelyen mindenféle gyermek szakorvosi ellátás hozzáférhető.

A házi orvos által ellátott esetszámot összevetve az ellátott gyermekek számával megállapítható, hogy 2014-ben mindkét vonatkozásban növekedés állt be.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatói) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok- Erre nézve nincs adat és hivatalos tudomás.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátás keretében Rábapatona községben családi bölcsőde és óvoda működik. A családi bölcsőde fennállása óta töretlen népszerűségnek örvend, már sor került a csoportszám növelésre is, a kezdeti egy csoport helyett immáron két csoporttal üzemel a CSANA, ahogy helyben nevezik, és már szomszéd községbeli szülők is szívesen hozzák ide gyermekeiket.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	12	0
2019	12	0
2020	12	0

2021	12	12
2022	12	12
2023	12	12

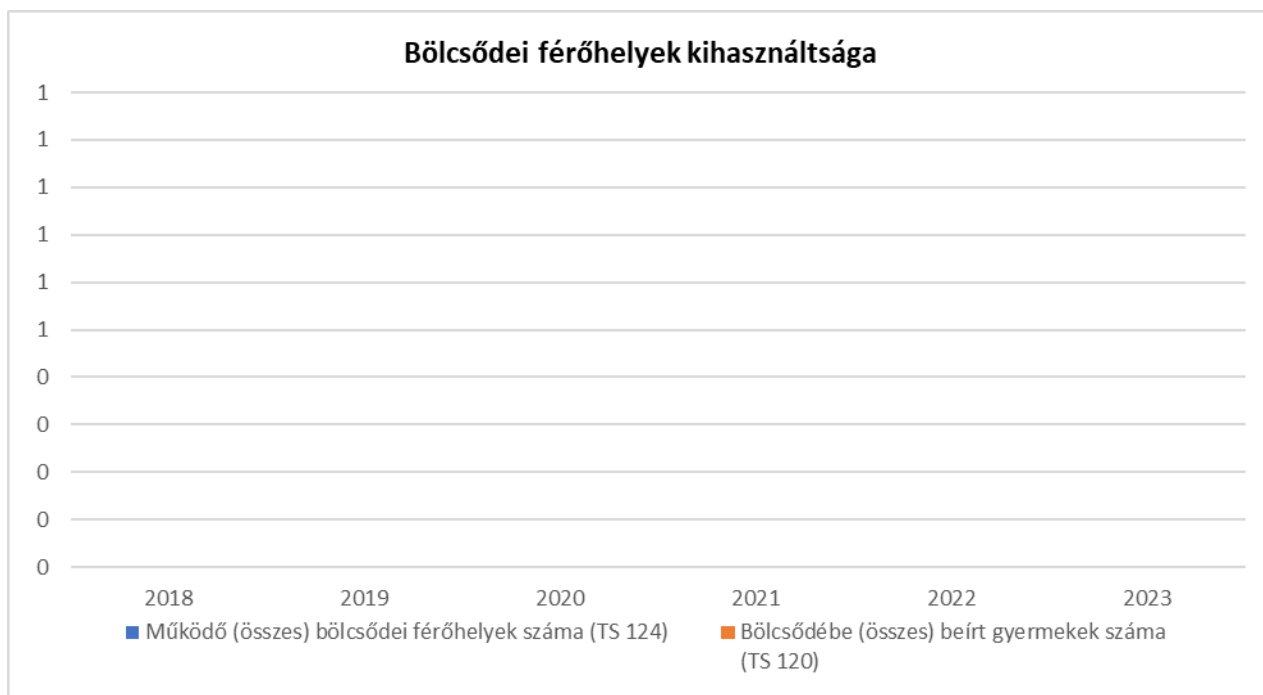
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsödei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsödei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsödei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsödei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	12	14	0	0	0	0
2019	0	0	12	15	0	0	0	0
2020	0	0	12	10	0	0	0	0
2021	0	0	12	9	0	0	0	0
2022	0	0	12	17	0	0	0	0
2023	0	0	12	12	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi feladatokat a település jegyzője a szociális jelzőrendszer tagjainak bevonása mellett az irányadó szabályok betartásával látja el. A település gyermekvédelmi szempontból nyugodt, nem számottevő az intézkedést igénylő esetek száma.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben –észleléstől függően- a jelzőrendszer tagjai tehetik meg az első lépéseket a helyzet kezelése iránt. A megoldás azonban már nem a településen születik meg, mert Győrben van anyás csecsemőotthon, illetve az anyák átmeneti otthona. A településen ilyen intézmények nem működnek. A győri otthonokba történő befogadás is problémás, nem csak helyfüggő, hanem illetékesség-függő is, ugyanis nem vagy nem szívesen fogadnak be győrieken kívüli krízishelyzetben levő anyákat.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen a gyermekek minden rétege számára nyitva állnak a sport-, szabadidős és szünidős programok. A szociálisan hátrányos helyzetben levő gyermekek helyi szünidős programjait kérelem és szükség esetén az önkormányzat is támogatja anyagilag, hogy minden érdeklődő gyermek részt vehessen a napközis táborokban.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés táblázatait, illetve az ingyenes tankönyv juttatás táblázatait feljebb közzeltük. A hétvégi gyermekétkeztetéssel az önkormányzat nem foglalkozik, de az intézményi és szünidei étkeztetésre nagy hangsúlyt fektet. Az önkormányzat tagja az iskola és óvodatej programnak, az iskolagyümölcs programnak köszönhetően friss gyümölcshöz és tejtermékhez is ingyen jutnak. A közétkeztetést végző cég az Ördögkonyha Kft.

2016-tól az önkormányzatok számára kötelező feladat az ingyenes nyári gyermekétkeztetés biztosítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára. Az

Önkormányzat minden kérelmező számára biztosítja a gyermekétkeztetést, aki a jogszabályban foglaltaknak megfelel.

Az ingyenes tankönyvellátás 2013-tól felmenő rendszerben állami feladat, így az Önkormányzatot költség nem terheli.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

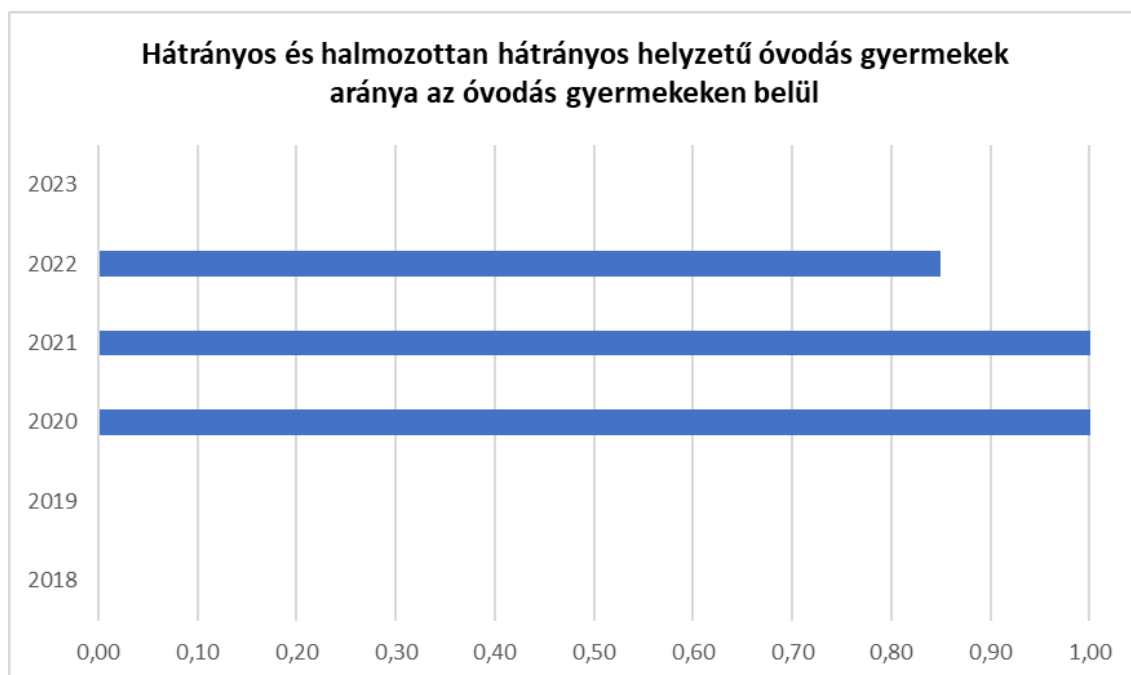
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	72	0	0,00
2019	80	0	0,00
2020	88	1	1,14
2021	97	1	1,03
2022	117	1	0,85
2023	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók. Ilyenek a sajátos nevelési igényű (SNI); a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő; és a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók. Velük külön szakember foglalkozik fejlesztési igény szerint.

Az SNI gyermekek neveléséhez, oktatásához szükséges pszichológus, logopédus és egyéb a tanulási, magatartási nehézségek leküzdésén dolgozó szakember kistérségi együttműködés keretében,

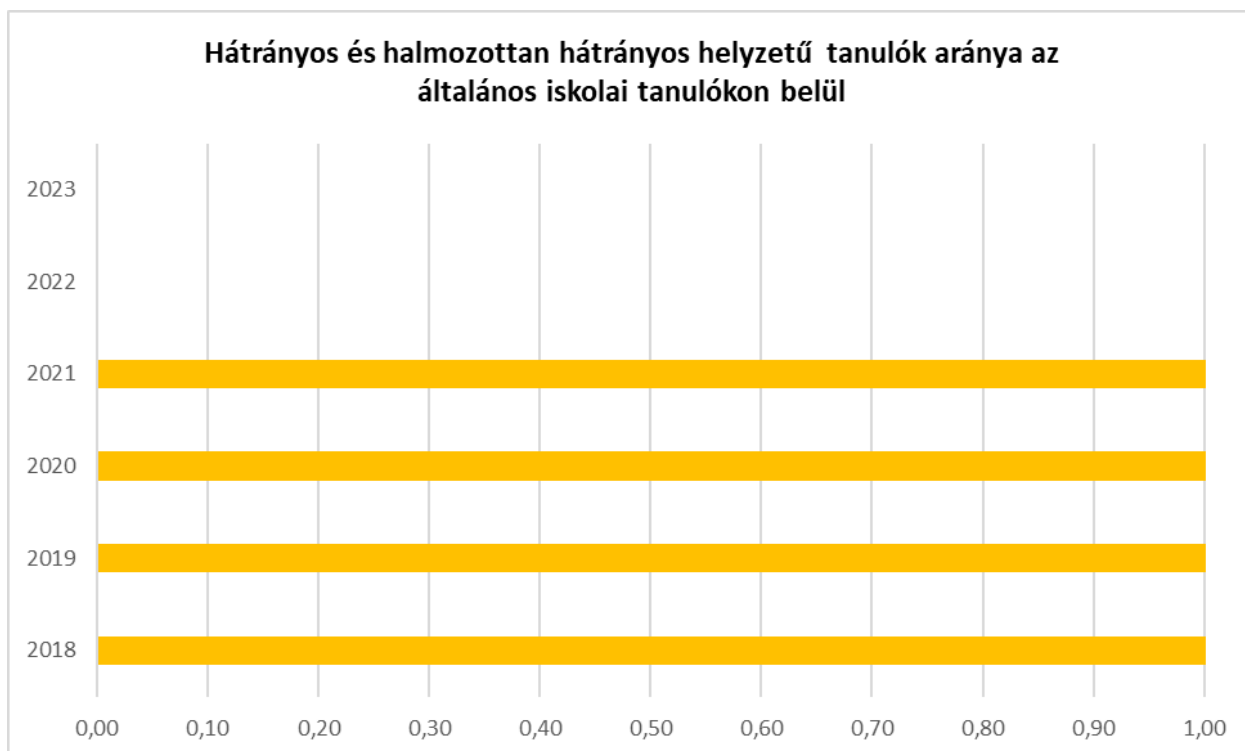
részfoglalkoztatásban illetve megbízással vesz részt a rászoruló tanulók, gyermekek oktatásában, nevelésében.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	4	2,22
2019	n.a.	2	1,10
2020	n.a.	3	1,70
2021	n.a.	2	1,23
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzőfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzőfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	5	0
2019	6	0
2020	2	0
2021	3	0

2022	3	0
2023	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Részfoglalkoztatásban, részmunkaidőben illetve megbízásban kerül foglalkoztatásra minden speciális szakember az iskolában szükséges gyermeklétszám függvényében, vagy külön szerződéssel, vagy a győri kistérségen keresztül. A felmerülő igény sem jelentős, így ezen szakemberek foglalkoztatására is a fentiek a legideálisabb megoldások.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)	
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	2
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.
Óvodai férőhelyek száma (fő)	150.
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	5

Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30 h-tól.	17:15-ig
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	7	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	11	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	11	0.
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonozónő	5.	5.
Kisegítő személyzet	2	2

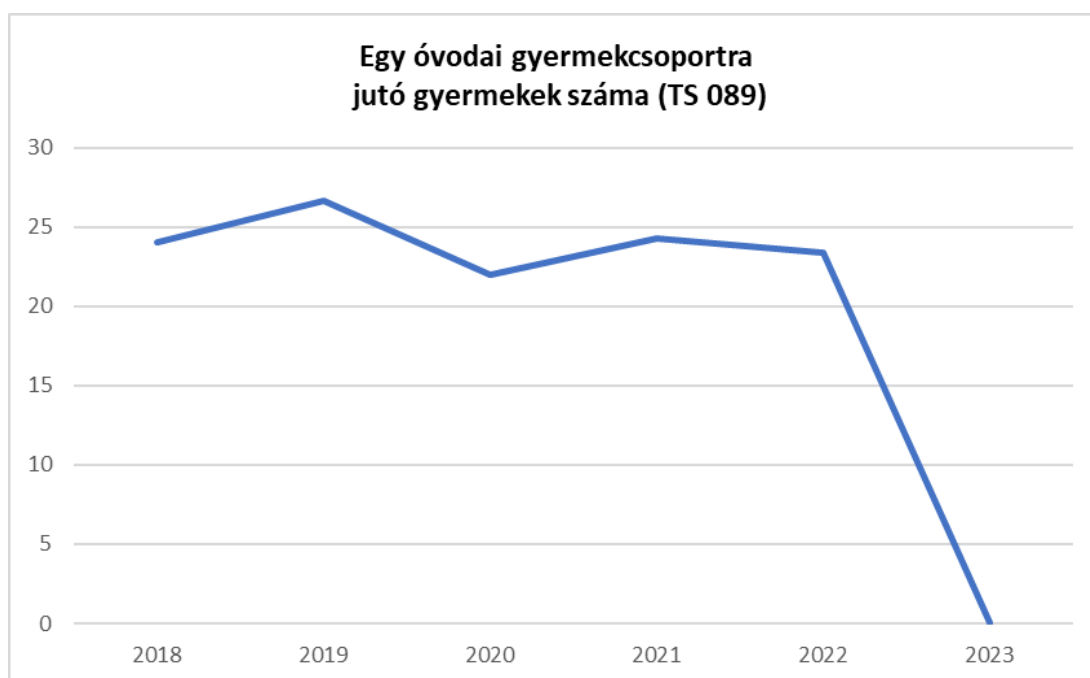
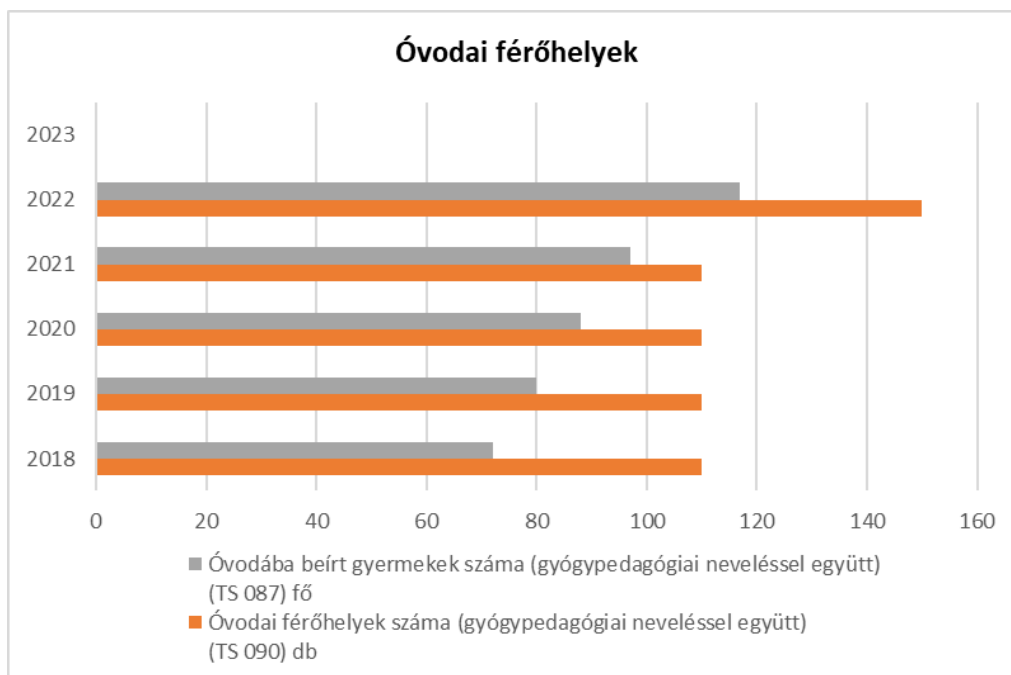
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

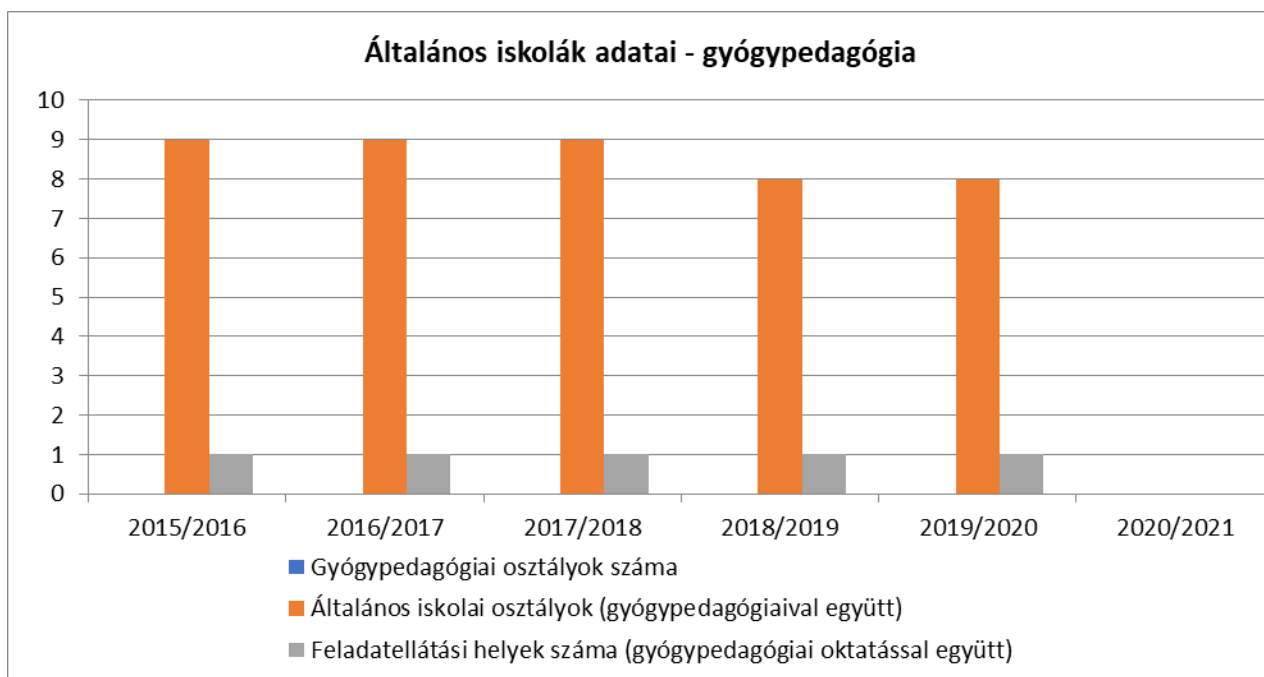
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	3	110	1	72	0	0	24
2019	n.a.	3	110	1	80	0	0	27
2020	n.a.	4	110	1	88	0	0	22
2021	n.a.	4	110	1	97	0	0	24
2022	n.a.	5	150	2	117	0	0	23
2023	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	9	1	20,00	0,00
2019	0	9	1	20,11	0,00
2020	0	9	1	19,56	0,00
2021	0	8	1	20,38	0,61
2022	0	8	1	22,63	2,76
2023	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	32
2019	18
2020	22
2021	37
2022	16

2023	0
------	---

Forrás: TeIR, KSH Tstar

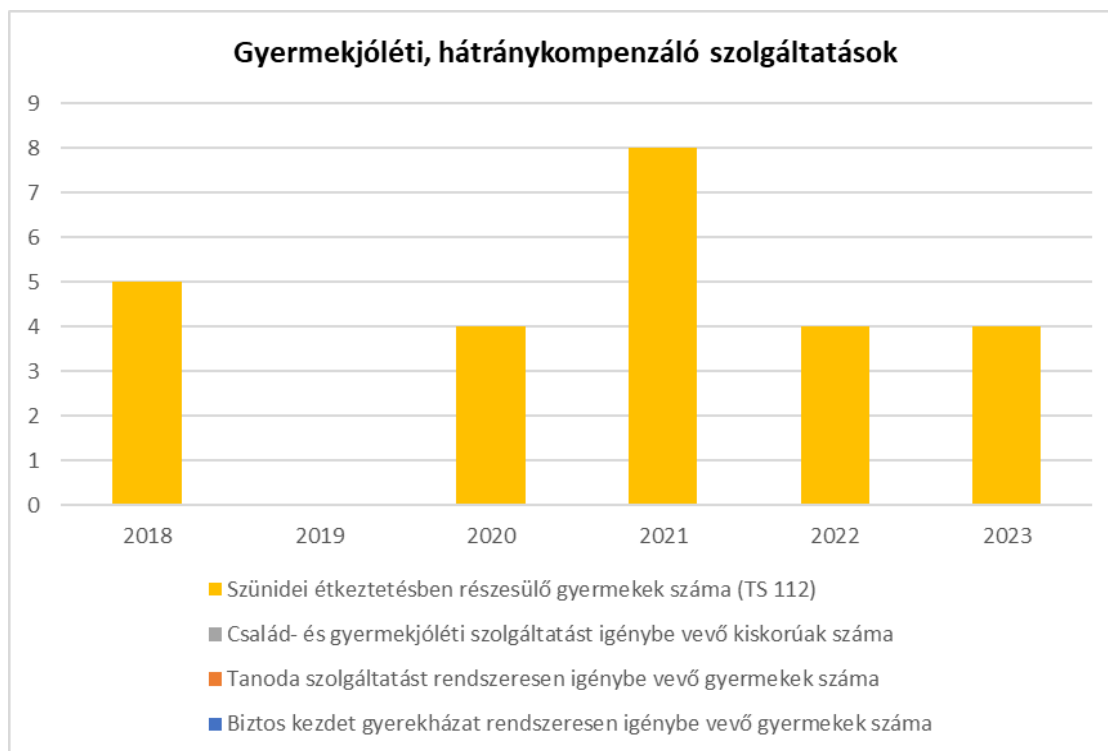
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	5
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	4
2021	n.a.	n.a.	n.a.	8
2022	n.a.	n.a.	n.a.	4
2023	n.a.	n.a.	n.a.	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nem áll rendelkezésre elég adat a probléma vizsgálatához	rendszeres adatgyűjtéssel felmérések útján fel kell tární és elemezni a problémákat
a fiatalok nem érdeklődnek a közélet iránt, nem motiváltak a közösséget szolgáló feladatok önkéntes felismerésében és megvalósításában	fórumok, programok szervezése a fiatalok állampolgári aktivitásának felélesztése- fejlesztése céljából lokálpatriotizmus erősítése
a szabadidő hasznos eltöltése nem mindig valósul meg (érdeklődés hiánya / anyagi lehetőségek szűkössége okán)	a gyermekek érdeklődésére számot tartó, a szülőkre kis anyagi teherrel járó programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Jogi alapvetés a nők esélyegyenlőségének kérdéséhez:

- ✦ az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális jog tekintetében
- ✦ a Tanács 76/2007/EGK irányelve a nőkkel és férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002673/EK irányelv
- ✦ a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról
- ✦ a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

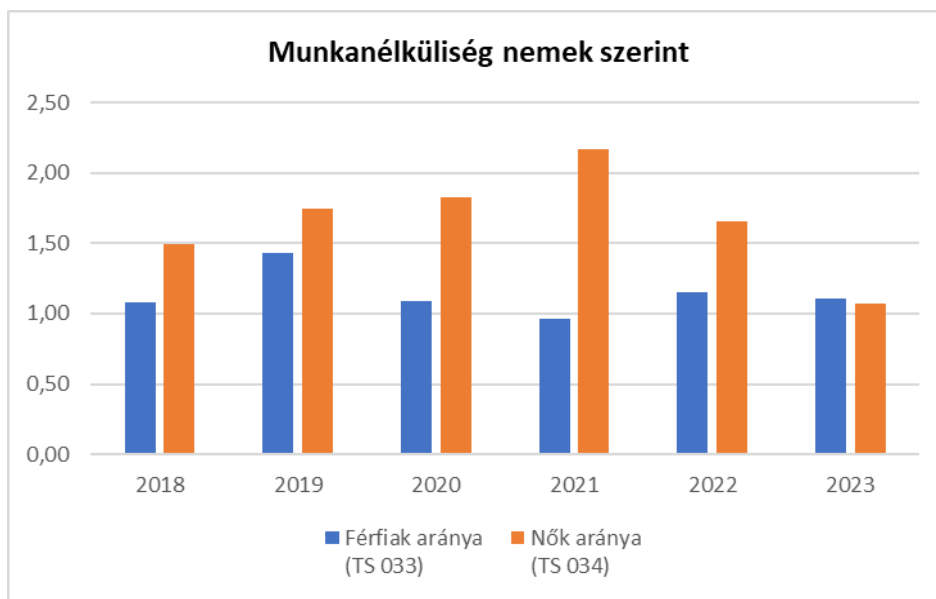
A Munka törvénykönyvéről szóló 2012 évi I. tv. 12. §-a így rendelkezik, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben levő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként jelöli meg a törvény a nemet, a családi állapotot, az anyaságot és a terhességet is.

Az alábbiakban a foglalkoztatási mutatókat tárom elő:

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	1,08	1,49	1,29%
2019	1,43	1,75	1,59%
2020	1,09	1,83	1,46%
2021	0,96	2,17	1,57%
2022	1,15	1,66	1,41%
2023	1,11	1,07	1,09%

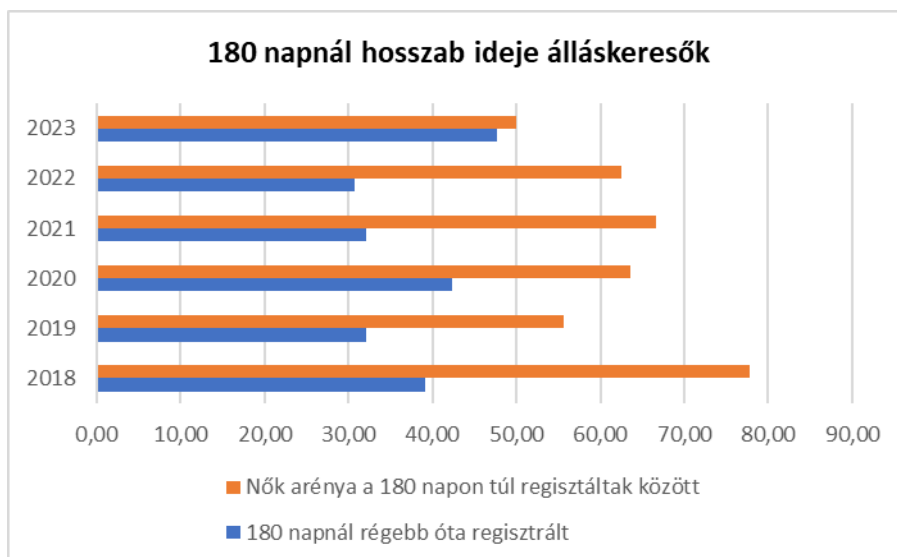
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	39,13	77,78
2019	32,14	55,56
2020	42,31	63,64
2021	32,14	66,67
2022	30,77	62,5
2023	47,62	50

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

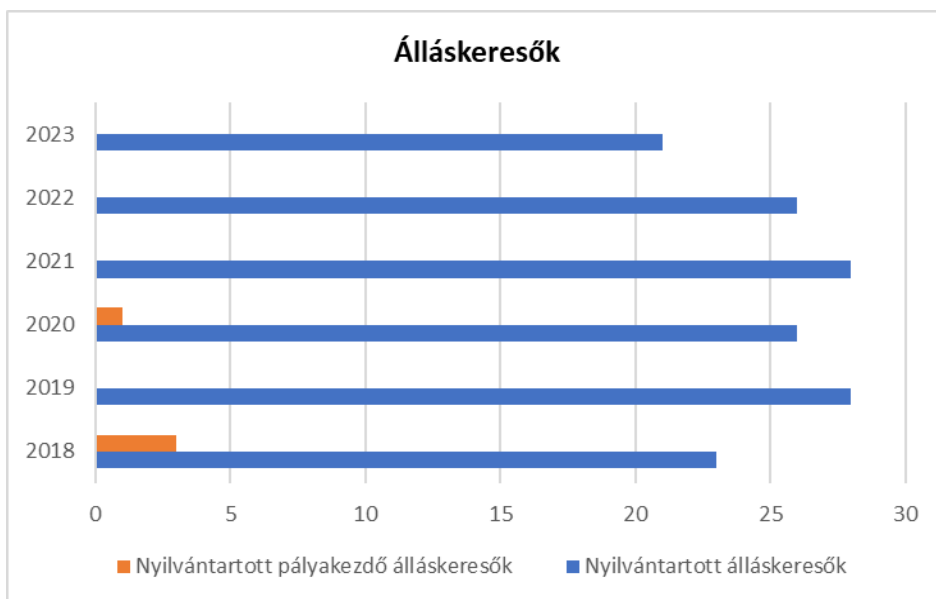

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	23	3
2019	28	0
2020	26	1
2021	28	0
2022	26	0
2023	21	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megállapítható, hogy nagyobb mutatkozik a női nem körében, a legutolsó rendelkezésre álló adat szerint 21 fő regisztrált munkanélküli 59%-a nő. Így sajnos kijelenthető, hogy a járásban a női munkavállalók nehezebben tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon, mint a férfiak. Okai feltárást igényelnének. Bár a 2024. évi adatok nem állnak rendelkezésre, a korábbi évek alapján egyértelműen, hogy a munkanélküliségi adatok stagnálnak, 30 fő alatt ingadoznak, viszont már nem kapjuk meg nemek szerinti beosztásban adatvédelmi okokból. Semmilyen elemzéssel nem tudjuk nyomon követni a nők és férfiak munkanélküliségi adatait, mert a Foglalkoztatási Osztály nem küldi meg számunkra.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen induló, illetve elérhető foglalkoztatást segítő képzési programok vonatkozásában a 2011. évben említésre méltó az önkormányzati és közfoglalkoztatotti állományt érintő kiscéplékező tanfolyamok szervezése, kistérségi közreműködéssel. Ezek a tanfolyamok 2020. óta teljes egészében járási szintű szervezések, nem áll rendelkezésre információ.

Ezen kívül foglalkoztatást segítő képzési programok Győrben –a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya -szervezésében, illetve közreműködésével- hozzáférhetőek mindenki számára.

A szomszédos települések mindegyikén működik olyan üzem, mely az alacsony végzettségűek részére rövid betanítási idővel munkát tud biztosítani (az egyik Enesén, a KACO gumitömítés gyártó cég üzeme, a másik Koroncón az ún. savanyító üzem, mely ilyenkor nyáron szezonmunkát tud biztosítani szakképesítés nélkül is {gyümölcszedés, válogatás, stb.})

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Ha a fenti táblázatokat megvizsgáljuk, egyértelműen megállapíthatjuk, hogy a munkanélküliség csökkenésével egyenes arányban a 8 általánosanál magasabb végzettségű munkanélküliek aránya csökkent, míg a 8 általánossal rendelkezők arányszáma a munkanélküliek táborán belül megszűnt (Megjegyzendő, hogy a statisztikát torzítja, hogy sok alacsony képesítésű munkavállaló nem regisztrál a Járási Hivatal foglalkoztatási osztályán, mint regisztrált álláskereső)

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

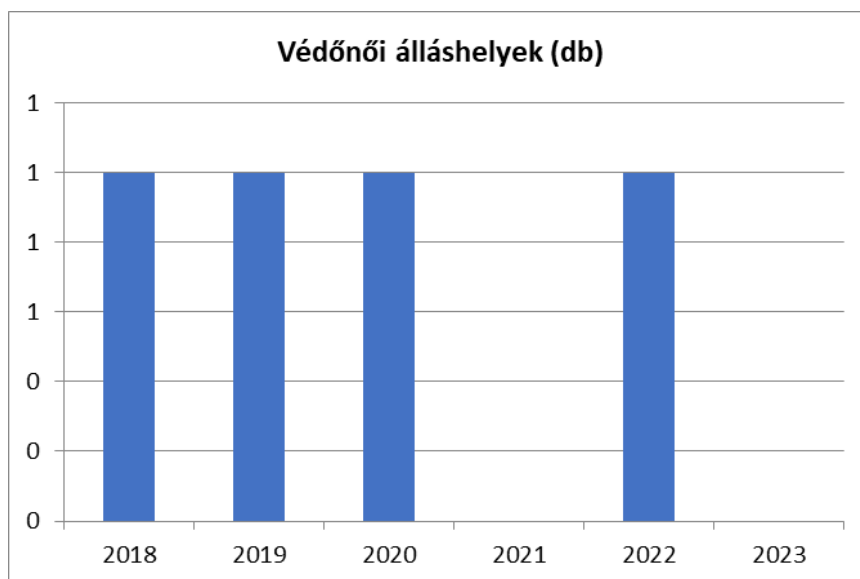
nincs adatunk

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

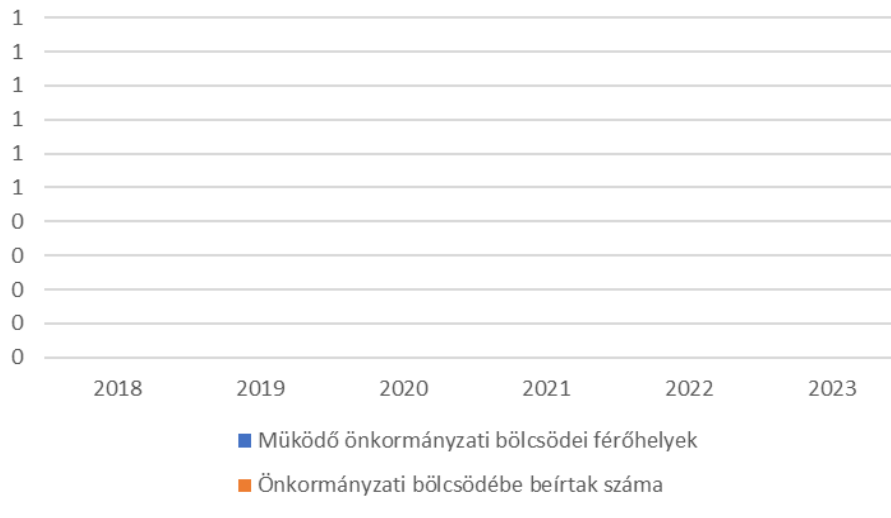

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	12	14
2019	12	15
2020	12	10
2021	12	9
2022	12	17
2023	12	12

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsődei helyek és beírt gyermekek száma

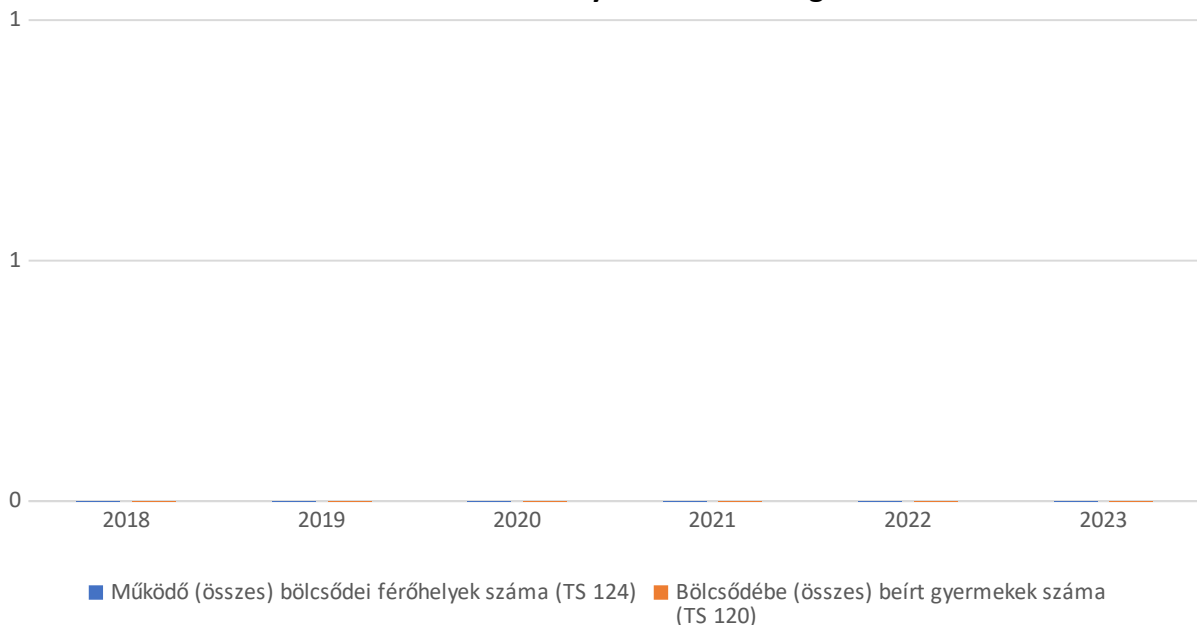

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	12	14	0	0	0	0
2019	0	0	12	15	0	0	0	0
2020	0	0	12	10	0	0	0	0
2021	0	0	12	9	0	0	0	0
2022	0	0	12	17	0	0	0	0
2023	0	0	12	12	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsődei férőhelyek kihasználtsága

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

nincs adat, nem volt felmérés, a Családsegítő Szolgálat beszámolója szerint előfordul a településen, enyhe növekedést mutat, okai anyagi válsághelyzet, depresszió, elidegenedés

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Pontos adat nem áll rendelkezésre

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen nincs krízishelyzetben igénybe vehető anyaoththon, családok átmeneti otthona. Ilyen legközelebb Győrben található, ahogy arról már fentebb írtam.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők a helyi közéletben éppen olyan alacsony mértékben reprezentáltak, mint az országos közéletben. Az alábbi táblázat és grafikon ezt mutatják be:

	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2015	6	1
2016	6	1
2017	6	1
2018	6	1
2019	6	1
2020	6	1
2021	6	1
2022	6	1
2023	6	1
2024.10.01.	6	1
2024.10.01-től	5	2

A 2 bizottságban a külsős tagok nem szerinti megoszlása 3 nő és 2 férfi.

Az össznépelességen belüli arányszámukat tekintve a nők vannak többen, különösen az 55 év feletti korosztályban, mégis látszik mennyire alulreprezentáltak a közösség képviselői szervében. Ennek részben történelmi okai vannak, részben azok a sztereotípiák éreztetik hatásukat, miszerint a „nők maradjanak a fakanál mögött”. Tekintettel arra, hogy a település község, bár, ha a Nyugat-Dunántúlon fekszik is, az európai gondolkodás még nem érezteti hatását a nők megítélésében. Fel sem merül –bár helyi szinten, ha felmerülne sem lehetne végrehajtható- a pozitív diszkrimináció a nők közösségi képviselete kérdésében.

Általános megítélés szerint sem lenne káros, ha a nők fokozottabb szerepet kapnának a közéletben, hiszen ezzel egy másfajta szemléletet, egy emberségesebb, lágyabb, kompromisszumkézsőbb kormányzási, vezetési irány is érvényesülhetne, tompítva a kemény, férfias, ellentmondást nem tűró vezetési technikák érvényesülését.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A tartós, illetve a pályakezdő munkanélküliség a nőket sújtja inkább.

Jelen pillanatban a Rábapatonai Katica Óvoda nyitva tartása összehangolásra került a közösségi közlekedéssel, a jogszabályban meghatározott mértékig.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a pályakezdő és tartós munkanélküliek között a nők aránya kimagasló	<ol style="list-style-type: none"> 1. a pályaeorientáció érdekében a felvilágosító és tájékoztató tevékenységet fokozni kell – a családsegítő ellátja ezt a tevékenységet. 2. a tartós munkanélküliség leküzdése érdekében átképzéseket kell kezdeményezni a foglalkoztatási osztálynál, vagy indítani/támogatni település szinten <p>hasonló foglalkoztatási gondokkal küzdő térségekkel történő kapcsolatfelvétel és tapasztalatszerzés</p>
nehéz megtartani az állásukat a vidékről Győrbe bejáró nőknek, ha gyermekük felügyelete nem megoldott	házi gyermekfelügyeleti rendszer kialakításának lehetőségét meg kell vizsgálni
alacsony a nők részvétele a közéletben	<ol style="list-style-type: none"> 1. fel kell kelteni a nők az érdeklődését a közélet iránt 2. fórumot kell szervezni a női problémák kidomborítása és megoldási lehetőségek keresése érdekében <p>fel kell ébreszteni a lokálpatriotizmust a fiatal nőkben, hogy felismerve a település problémáit, azok megoldásában is részt kívánjanak venni</p>

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

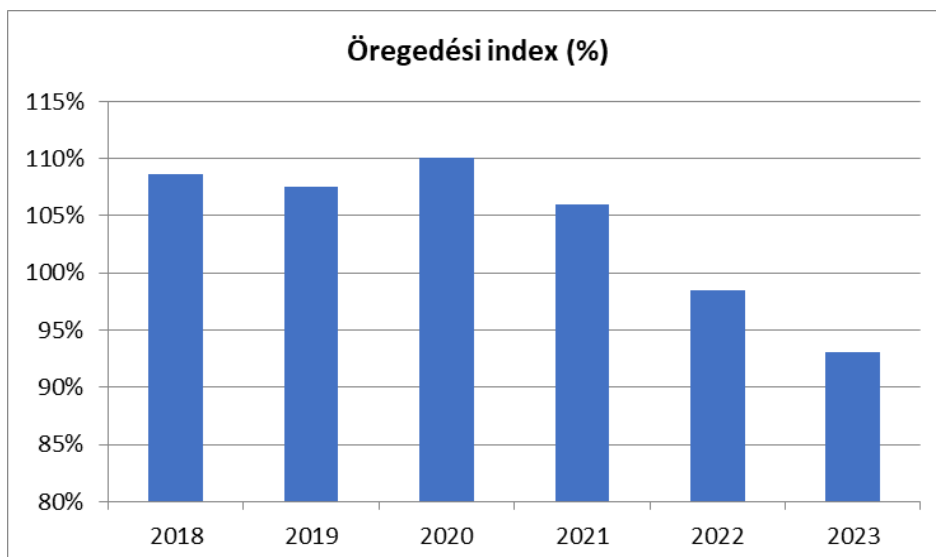
Ehelyütt utalok vissza a program elején a népesség statisztikákra és adatokra, röviden kiemelem az időskorúakra vonatkozó jellemző adatokat.

A település 2022. december 31-i statisztikai állapot szerint 2809 fős lélekszámú. A lélekszám évről-évre csökken, előregedik a lakosság. Az állandó lakosságon belül a legnagyobb arányszámmal a 18-59 év közötti nők (képviseletük magukat. A munkaképes korú lakosságon belül a munkaképes korú férfiak létszáma a legnagyobb (a teljes lakosságon belül 52 %), mint a nőké (a teljes lakossághoz viszonyítva 48 %), azonban a magyar férfiak morbiditási mutatói itt is érvényesülnek: mire már inaktív, nyugdíjas korukat elérnék, a magas halálozási ráta szerint számuk erőteljesen lecsökken (lásd fentebb.)

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	426	392	108,67%
2019	429	399	107,52%
2020	449	408	110,05%
2021	446	421	105,94%
2022	469	476	98,53%
2023	486	522	93,10%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

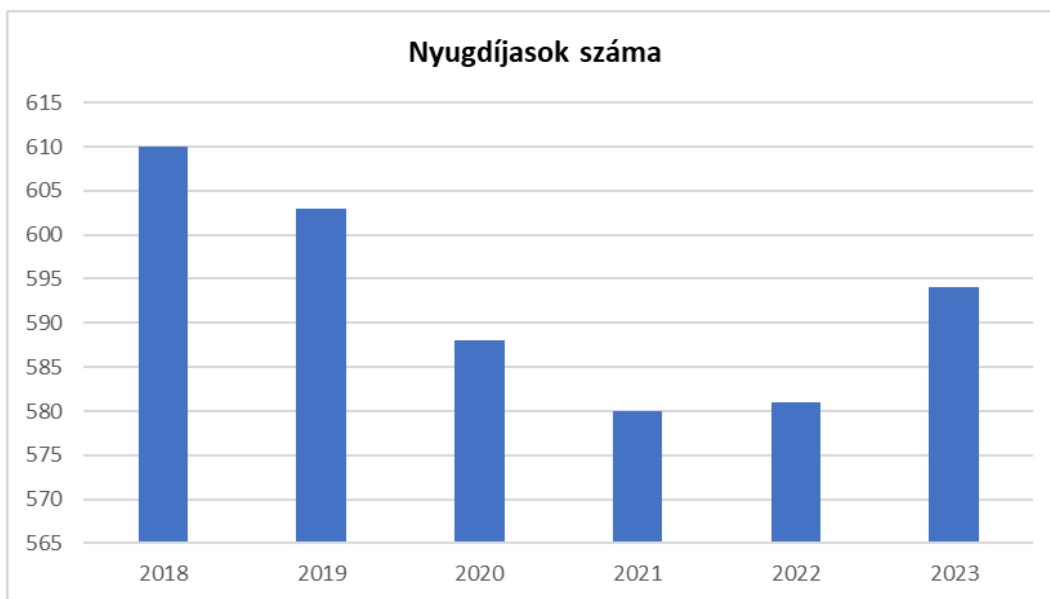
Az öregedési index megmutatja, hogy 100 fő 14 év alattira hány 65 év feletti személy jut. Településünkön az öregedési index csökkenő értéket mutat.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	231	379	610
2019	229	374	603
2020	220	368	588
2021	218	362	580
2022	220	361	581
2023	227	367	594

Forrás: TeIR, KSH Tstar

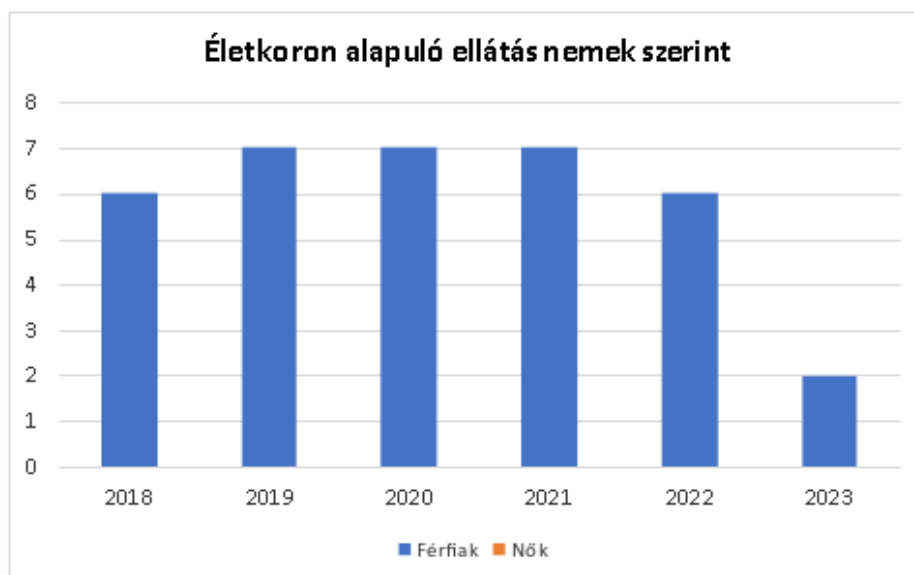

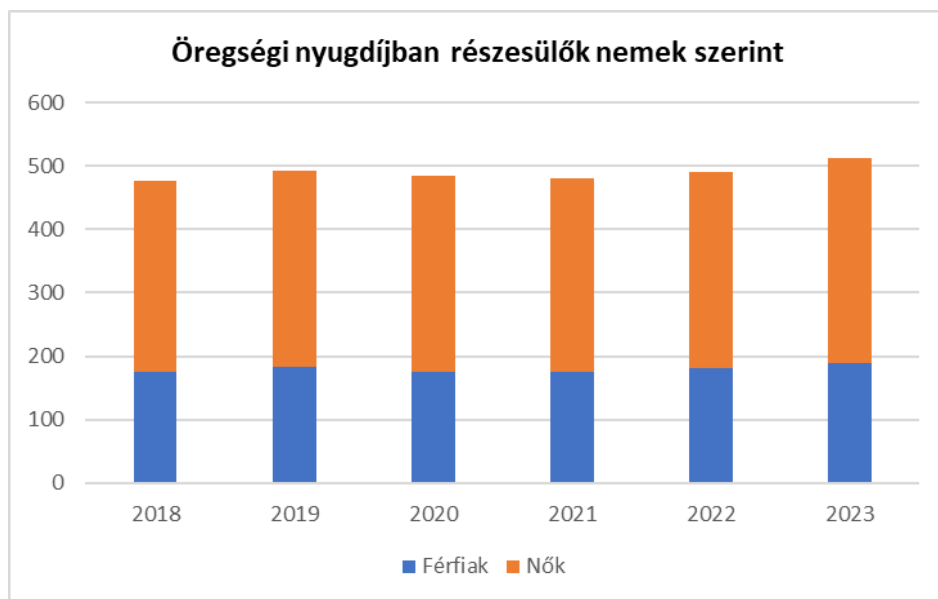

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	6	0	175	302	2	26	0
2019	7	0	183	309	1	22	0
2020	7	0	176	309	1	18	0
2021	7	0	175	306	2	15	0
2022	6	0	181	310	0	14	0
2023	2	0	190	323	0	14	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az előregedés folyamatát megfordította, hogy az elvándorlás mértéke kisebb lett, mint az idevándorlásé. A természetes szaporodás –az élve születések és a halálozások aránya- a COVID-hatást is beleszámolva- 2022-ben már pozitív volt a településen.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek száma évről évre nő, azonban a nyugdíjasok száma csökken. Ennek magyarázata abban rejlik, hogy időközben változtak a nyugdíjba vonulás szabályozása, illetve kitolódott a nyugdíj korhatár. A nyugdíjasok számát az alábbi táblázat mutatja:

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen		23	28	26	28	26
41-45 év (TS 042)	Fő	1	2	3	3	2	2
	%	4,35%	7,14%	11,54%	10,71%	7,69%	9,52%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	1	2	2	4	1
	%	8,70%	3,57%	7,69%	7,14%	15,38%	4,76%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	0	1	3	2
	%	4,35%	3,57%	0,00%	3,57%	11,54%	9,52%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	5	1	1	1	1
	%	0,00%	17,86%	3,85%	3,57%	3,85%	4,76%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9	7	7	8	10	10
	%	39,13%	25,00%	26,92%	28,57%	38,46%	47,62%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A fenti táblázatok adatainak vizsgálata során megállapíthatjuk, hogy az 55-64 éves korúak foglalkoztatási rátája országos szinten fokozatosan növekvő tendenciát mutatnak. Ezen belül a férfiak foglalkoztatási mutatói inkább stagnálnak, míg a nők érdemben nőnek. Ez a nyugdíjazási szabályok változásának is betudható, valamint 2018-tól jelen vannak a nyugdíjas korú munkavállalók újrafoglalkoztatását elősegítő programok és pályázatok (LSd. nyugdíjasszövetkezet)

Avizsgálat során megállapíthatjuk, hogy végzettség szerinti megoszlásban a felsőfokú végzettségű 55-64 év közöttiek a legaktívabbak még ebben a korban is. Ezen nincs mit csodálkozni, hiszen egy tanár, egyetemi tanár vagy kutató pályája nem köthető a jogszabályi nyugdíjkorhatárhoz, a szellemi tevékenység kiteljesedése ekkorra tehető, a tudományos munka nem áll le a nyugdíjkorhatár elérésével.

A településen nem jellemző a nyugdíj melletti foglalkoztatás –bár erre külön adatgyűjtés nem történt, saját hivatalos tudomásunk felhasználására alapozva ítéljük meg így-, adatokkal nem kimutatható mértékű. Jelen pillanatban megállapítható a nyugdíjasok számának enyhe csökkenése, ami a jogszabályi nyugdíjkorhatár emelésének és a nyugdíj korhatárt elérők azon rétegének köszönhető, akik kénytelenek a nyugdíjkorhatár elérése után is dolgozni létfenntartásuk érdekében. A csökkenés további oka a rokkant nyugdíjasok erőteljes felülvizsgálata, valamint, hogy az elsődleges munkaerőpiac számára szükség van a nyugdíjas munkavállalók munkájára is,

Erre a témára településünkön nem áll rendelkezésre adat, nem történt adatgyűjtés.

Hivatalos ismereteink alapján azt kimondhatjuk, hogy az időskorúak közintézményi foglalkoztatottsága nem jellemző. A megváltozott foglalkoztatási viszonyok között –ld. fentebb- pedig nem is valószínűsíthető az ilyen foglalkoztatás megjelenése, figyelemmel arra, hogy az önkormányzat, mint foglalkoztató alapesetben köztisztviselői és közalkalmazotti statusokon alkalmazza munkaerőit. A munka törvénykönyves foglalkoztatás atipikus.

A településen önkormányzati vagy civil szervezésben foglalkoztatást támogató programok nem indultak

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Erre a témára településünkön nem áll rendelkezésre adat, nem történt adatgyűjtés és bejelentés sem érkezett.

A fentebb ismertetett adatok alapján megállapítható, hogy az álláskeresők közül a pályakezdő munkanélkülieket követően a második legnagyobb csoport a nyugdíj előtt közvetlenül állók korosztálya volt korábban. Napjainkra azonban a nyilvántartott álláskeresők számának csökkenésével a leginkább csökkenő tendenciát a közvetlenül nyugdíj előtt álló nem foglalkoztatottak száma mutatja. Valószínűleg azért, mert a nők 40 éves munkaviszony utáni nyugdíjazása igen jelentős számú személyt, illetve korosztályi réteget érintett, mely kihatott a foglalkoztatási mutatókra is.

Az időskorúak vonatkozásában ez valószínűsítheti egy olyan foglalkoztatói attitűd létezését, miszerint a nyugdíj előtt állók már nem elég rugalmasak, nem terhelhetők olyan mértékben, mint a fiatalok. E munkaerő-piaci rugalmatlanságukat úgy tűnik, hogy gazdagabb tapasztalatuk vagy gyakorlati ismereteik szélesebb köre sem homályosítja el.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	426	0	4	8
2019	429	0	3	6
2020	449	0	5	7
2021	446	0	4	10
2022	469	0	3	16
2023	486	0	5	16

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

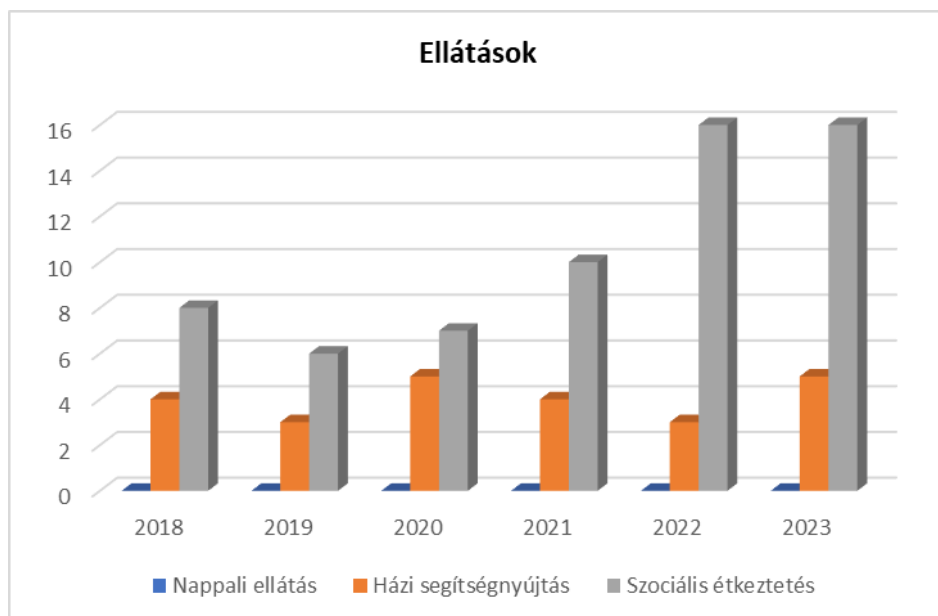
A nyugdíjasok száma enyhén csökkenő tendenciát mutat.

Az egészségügyi és szociális ellátások közül az idősek is hozzáférhetnek a településen az orvosi és fogorvosi alapellátáshoz, továbbá a házi segítségnyújtáshoz. Figyelemmel a település nagyságára itt szakorvosi ellátás, illetve a hajléktalanok nappali ellátása biztosítására nincs fennálló kötelezettsége az önkormányzatnak.

Az idősek nappali ellátása megszervezése érdekében az önkormányzat évekkel ezelőtt minden 55 év feletti kérdőíves megkeresésével felmérést végzett, hogy van-e elegendő igény, de elhanyagolható számú jelzés érkezett. A Tájház felújítása után érdemes lenne egy újabb felmérést végezni, tekintettel az elmúlt évek változásaira. A bentlakásos idősotthon vagy szociális otthon kialakítása azonban önkormányzati szinten nincs tervbe véve költségigénye miatt.

Az időskorúak egészségügyi szűrésének támogatását az önkormányzat is feladatának érzi és a maga eszközeivel támogatja: az időskorúak rákszűrésre, tüdőszűrésre vagy vérvételre szállítását orvosi szükség szerinti esetben saját falubuszának biztosításával megoldja.

Az időskorúak is a közeli megyeszékhelyre járhatnak szakorvosi ellátásra, mely közösségi közlekedéssel is aránytalanul nagy nehézség nélkül elérhető.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősebb korosztály számára is elérhető a településen minden rendelkezésre álló kulturális és közművelődési szolgáltatáshoz való hozzáférés. A településen nyilvános községi könyvtár működik, mely nyitva áll a település minden lakója előtt. Filmszínház nincs, de a nyugdíjasklub aktív és rengeteg programot szervez a tagjai részére, a kirándulástól kezdve a színházi programokon keresztül. Ezen felül a helyi népdal és nótakincs megőrzését is biztosítják azáltal, hogy rendszeresen énekelnek és népdalversenyekre, nyugdíjas-találkozókra járva elő is adják azt.

Az IKSZT-ben szervezett előadások és kiállítások mindegyike ingyenes, a nyugdíjas korosztály részére is, továbbá a helyi civilszervezetek által szervezett kulturális és fesztivál programokra is ingyenes a belépés. Az idősek részére külön vagyonzvédelmi, közbiztonsági tájékoztatók kerültek megszervezésre az önkormányzat által, az ott elhangzottak a helyi közlönyben és a település honlapján is hozzáférhetőek mindenki számára.

b) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártassága alacsony szintű, bár a néhány éve nyugdíjba vonult korosztálytól már nem idegen az informatika. Ennek ellenére a településen működő IKSZT keretében minden időskorúnak is lehetősége van e-pontokon keresztül – szükség esetén személyi segítséggel- intézni hivatalos vagy akár magánügyeit. A helyi „nagyINET” képzések is itt zajlottak: ennek kézzelfogható jelei a facebookon és más közösségi portálokon megjelenő nyugdíjas és időskorúak szépszámú bejegyzései és fotói.

A nyugdíjasklub keretében tartott rendezvényekről szóló beszámolók és fotók megküldése az önkormányzat honlapra ma már elektronikus úton történik a klub tagjai által.

Fontos, hogy az informatikában jártasságra tegyenek szert az idősebb korosztály tagjai is, hiszen ezáltal szorosabb kapcsolatot tudnak tartani gyermekeikkel, unokáikkal és egymással is. A művelődési köröknek megfelelő információkhoz is hozzájuthatnak az internet segítségével.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek speciális igényeire figyelemmel kerül sor évente egyszer az ún. Idősek napja megrendezésére, amikor a településen lakó 65 év felettiek az önkormányzat –a költségvetésben külön erre a célra biztosított saját forrásából- egyszeri átmeneti segélyben részesíti, részükre koncertbemutatót szervez, az idősek részére térítésmentesen és felköszoñti 6ket.

A fentiekén túl a szintén minden évben megrendezend6 Családi napon fellépési lehet6s6get biztosít a dalos-kedv6 klubtagoknak, hogy 6nek6kkel sz6nesíts6k a rendezv6nyt. Ekkor saját k6szítés6 s6tem6nyeiket is kihozzák az id6sebb h6lgyek 6s urak, melyeket jelk6pes 6sszeg6rt, adom6ny6rt adnak el, 6s a bev6telt az 6voda alapítványának adom6nyozzák, mely abból az 6vodás gyermekek rész6re olyan programot szervez, melyre egy6b költségvetési forrást nem kapott.

Felvilágosító programok az id6sek rész6re: egészségvédelmi 6s életm6d el6adások szervezése, az IKSZT-n keresztül, rend6rségi tájékoztatók, vagyonvédelmi el6adások 6s közlekedésrendészeti tájékoztatók is rendszeresen, illetve sz6ks6g szerint megszervezésre 6s megtartásra kerülnek az önkormányzat által.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehet6s6gek meghatározása.

Az id6sek helyzete, es6lyegyenl6s6ge vizsgálata során telep6l6s6nk6n	
beazonosított problémák	fejlesztési lehet6s6gek
id6sek informatikai ismeretei alacsony szint6ek	e-pont további m6ködtetése
elmagányosodás, id6sek bezárkózása	<ol style="list-style-type: none"> 1. házi segítségnyújtás 6s jelz6rendszeres segítségnyújtás m6ködtetése – gondosóra program folyamatban van 2. id6skorúak rész6re fizikai aktivitást fenntartó/javító programok szervezése 3. szellemi feltölt6dés biztosítása érdekeben érdekl6désüket felkelt6 el6adások szervezése kirándulások, kulturális programok szervezése
id6sek egészségügyi állapota fokozott odafigyelést igényel	Mélyrehatóbb felmérés után az egyedülálló, napközbeni felügyeletet igényl6 id6sek számára id6sek nappali ellátásának szervezése

7. A fogyatékkal él6k helyzete, es6lyegyenl6s6ge

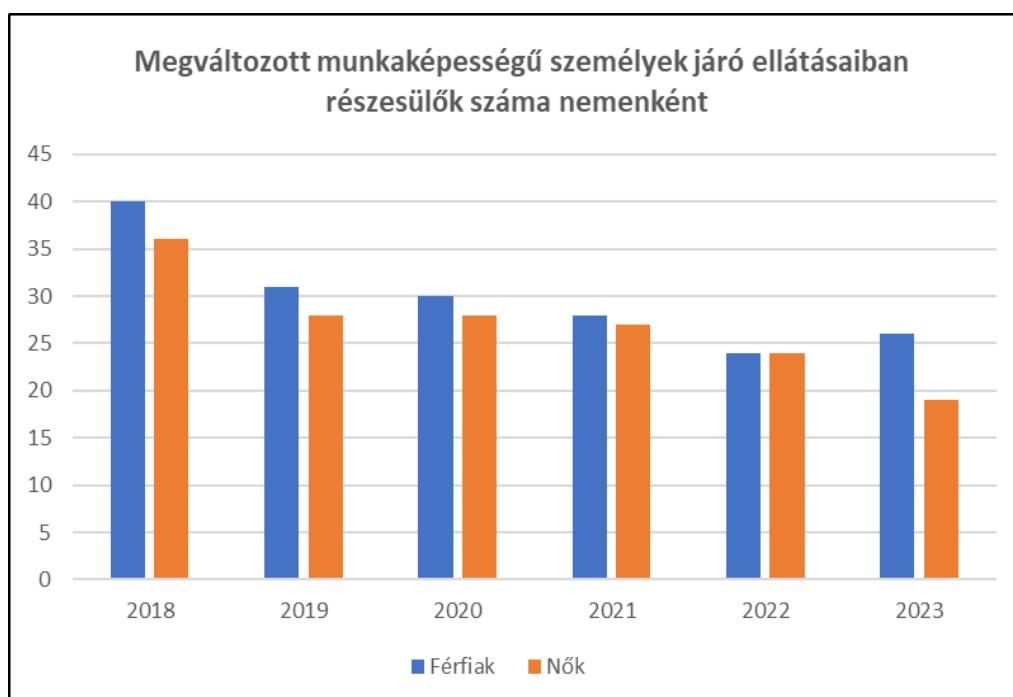
7.1 A településen fogyatékossggal él6 személyek főbb jellemz6i, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi –így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007 évi XCII. tv. 1 cikk szerint a fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	40	36	76
2019	31	28	59
2020	30	28	58
2021	28	27	55
2022	24	24	48
2023	26	19	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma		
Év	Nappali fogyatékos (TS 128)	ellátásban részesülő személyek száma
2018	0	
2019	0	
2020	0	
2021	0	
2022	0	
2023	0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága,. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Településünkön is probléma, hogy nem minden önkormányzati, illetve középület van teljes akadálymentesítéssel ellátva, ahol van akadálymentesítés, az is csak fizikai (önkormányzat hivatala, IKSZT, iskola, óvoda). A fizikai akadálymentesítés teljes mértékben megvalósult.

Védett foglalkoztatásra településünkön nincs példa. Településünkön is probléma, hogy nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére.

Rehabilitációs foglalkoztatási kötelezettségünknek eleget teszünk, a törvényi előírások szerint, tekintettel arra, hogy az Önkormányzat egyetlen intézményének sem haladja meg összmunkavállalói létszám a 25 fő, így nem vagyunk kötelesek rehabilitált személyt foglalkoztatni, az 25 fő felett kötelező.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén; - nem jellemző, nincs adat
- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok. – nincs ilyen intézmény a településen

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az itt figyelembe jöhető ellátási formák:

- ✚ fogyatékosági támogatás: a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy –a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül- anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- ✚ közlekedési kedvezmény: a súlyosan mozgáskorlátozott személy szerzési és átalakítási támogatásra jogosult.
- ✚ parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki
  - közlekedőképességében súlyosan károsodott,
  - aki látási fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, autistának, mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
  - akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001 július 1-ét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.
- ✚ fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:
  - szociális alapszolgáltatások
  - szakosított ellátási formák: ápolást, gondoskodást nyújtó intézmények, fogyatékosok otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A települési önkormányzat tulajdonában levő épületek egészében a fizikai akadálymentesítés megtörtént.-

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;
- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;
- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;
- f) fogyatékosággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A helyi esélyegyenlőségi terv megvalósításába, illetve a problémák feltárásába be kell vonni a településen működő civil szervezeteit, az egyházat, az önszerveződő közösségeket és természetesen az önkormányzati intézményeket és szerveket. Ez utóbbiba beleértve a helyi védőnőt, a háziorvost, az intézményvezetőket,

az intézményi ifjúságvédelmi felelősöket, a családsegítő,- és gyermekjóléti szolgálatot teljesítő szakembert is.

A fentiekén túl a települési egyetemi, főiskolai hallgatók között mindig vannak olyan szociál-pedagógiai, szociológiai vagy más társadalom-tudományi tanulmányokat folytatók, vagy egyébként a közösségért tenni akaró önkéntesek, akik szívesen részt vennének a kutatásban és a terv aktualizálásában, illetve végrehajtásában önkéntesként.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Elsődlegesen az önkormányzat képviselő-testületének tagjai, az önkormányzat hivatalának tisztségviselői, az intézmények vezetői és dolgozói felelőssége és feladata az esélyegyenlőségi programban foglaltak megvalósítása. Mindenképpen szükséges kijelölni a polgármesteren kívül a köztisztviselők közül is egy felelős személyt, aki a programhoz kapcsolódó feladatok ellátásában részt vesz, a terv megvalósítását nyomon követi és támogatja a polgármester ezirányú munkáját.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

e) Nemzetiségi önkormányzat a településen nem működik.

f) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

g) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Részletes adatgyűjtést követően –TeIR, KSH, IKIR-adatok, belső adatok, hivatali nyilvántartások, együttműködő partnerek nyilvántartásai és adatszolgáltatásai alapján- került sor a táblázatokba is foglalt adatok összegzésére és különböző következtetések levonására.

Az önkormányzati intézmények: családi bölcsőde, óvoda, iskola vezetői; az intézmények ifjúságvédelmi felelősei; a védőnő; a háziorvos; a helyi plébános; a civilszervezetek vezetői bevonásra kerültek az adatgyűjtés során, majd véleményüket -a fenti vázrajzban foglaltak- kifejtették a HEP fórumon is. Az általuk felvetettek a programba beépítésre kerültek.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az a) pontban megjelölt szervek és partnerek, valamint a lakosság véleményének és folyamatos visszajelzésének érdekében a helyi esélyegyenlőségi program az önkormányzat hivatalos helyiségében (Rábapatonai Polgármesteri Hivatal, 9142 Rábapatonna, Kossuth utca 18. folyamatosan hozzáférhető, kifüggesztésre kerül. Továbbá a település honlapján szintén nyilvánosságra hozzuk, közzétesszük.

A visszajelzéseket a kétévenkénti felülvizsgálat során hasznosítja az önkormányzat: vagy feldolgozást követően a tervbe építi, vagy annak alapján újabb adatgyűjtést, problémafeltárást végez és ezt a tervbe bedolgozza.

A lakossági véleményeket nem csak személyesen, vagy írásban, hanem a település honlapján keresztül, illetve emailen is fogadja az önkormányzat, ezen kívül nyilvános fórumokon és közmeghallgatáson is felveti a helyi esélyegyenlőség kérdéseit és problémáit, lehetőséget adva a lakosság széles spektrumának problémák felvetésére és véleménye kifejtésére.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összgezése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	nincs elég felmérés, nincs elég adat ennek a kérdéskörnek a probléma-feltáráshoz alacsony a napi ellátáshoz szükséges jövedelem szintje	a tárgykörben rendszeres felméréseket kell készíteni különböző kutatási módszerekkel alkalmi és kisebb házkörűli munkákat kell találni, önfenntartás segítésének edukációja
Gyermekek	nem áll rendelkezésre elég adat a probléma vizsgálatához a fiatalok nem érdeklődnek a közélet iránt, nem motiváltak a közösséget szolgáló feladatok önkéntes felismerésében és megvalósításában a szabadidő hasznos eltöltése nem mindig valósul meg (érdeklődés hiánya / anyagi lehetőségek szűkössége okán)	rendszeres adatgyűjtéssel felmérések útján fel kell tárni és elemezni a problémákat a gyermekek érdeklődésére számot tartó, a szülőkre kis anyagi teherrel járó programok szervezése a gyermekek érdeklődésére számot tartó, a szülőkre kis anyagi teherrel járó programok szervezése
Idősek	idősek informatikai ismeretei alacsony szintűek elmagányosodás, idősek bezárkózása	e-pont további működtetése 1. házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres segítségnyújtás működtetése – gondosóra program folyamatban van 2. időskorúak részére fizikai aktivitást fenntartó/javító programok szervezése 3. szellemi feltöltődés biztosítása

	idősek egészségügyi állapota fokozott odafigyelést igényel	<p>érdekében érdeklődésüket felkeltő előadások szervezése</p> <p>kirándulások, kulturális programok szervezése</p> <p>Mélyrehatóbb felmérés után az egyedülálló, napközbeni felügyeletet igénylő idősök számára idősök nappali ellátásának szervezése</p>
Nők	<p>a pályakezdő és tartós munkanélküliek között a nők aránya kimagasló</p> <p>nehéz megtartani az állásukat a vidékről Győrbe bejáró nőknek, ha gyermekük felügyelete nem megoldott</p> <p>alacsony a nők részvétele a közéletben</p>	<p>1. a pályaeorientáció érdekében a felvilágosító és tájékoztató tevékenységet fokozni kell – a családsegítő ellátja ezt a tevékenységet.</p> <p>2. a tartós munkanélküliség leküzdése érdekében átképzéseket kell kezdeményezni a foglalkoztatási osztálynál, vagy indítani/támogatni település szinten</p> <p>hasonló foglalkoztatási gondokkal küzdő térségekkel történő kapcsolatfelvétel és tapasztalatszerzés</p> <p>házi gyermekfelügyeleti rendszer kialakításának lehetőségét meg kell vizsgálni</p> <p>1. fel kell kelteni a nők az érdeklődését a közélet iránt</p> <p>2. fórumot kell szervezni a női problémák kidomborítása és megoldási lehetőségek keresése érdekében</p> <p>fel kell ébreszteni a lokálpatriotizmust a fiatal nőkben, hogy felismerve a település problémáit, azok megoldásában is részt kívánjanak venni</p>
Fogyatékkal élők		
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	<p>Rábapatona belterületi útjainak felújítása</p> <p>Rábapatona belterületi vízelvezési problémáinak megoldása</p> <p>Környezetkímélő mobilitás növelése a települése</p>	<p>Minden lakóutca aszfaltozott felületű legyen, csökkentve a környezeti terhelést és porszennyezést.</p> <p>az 5 útszakasz belterületi csapadékvíz elvezetési problémáinak megszüntetése, a csapadék megfelelő mederbe terelése.</p> <p>2200 méter hosszán kerékpárút építése a település főutcáján, az Óvoda épülettől a Vasútállomásig</p>

Jövőképünk

Az a) pontban megjelölt szervek és partnerek, valamint a lakosság véleményének és folyamatos visszajelzésének érdekében a helyi esélyegyenlőségi program az önkormányzat hivatalos helyiségében (Rábapatonai Polgármesteri Hivatal, 9142 Rábapatonna, Kossuth utca 18. folyamatosan hozzáférhető, kifüggesztésre kerül. Továbbá a település honlapján szintén nyilvánosságra hozzuk, közzétesszük.

A visszajelzéseket a kétévenkénti felülvizsgálat során hasznosítja az önkormányzat: vagy feldolgozást követően a tervbe építi, vagy annak alapján újabb adatgyűjtést, problémafeltárást végez és ezt a tervbe bedolgozza.

A lakossági véleményeket nem csak személyesen, vagy írásban, hanem a település honlapján keresztül, illetve emailen is fogadja az önkormányzat, ezen kívül nyilvános fórumokon és közmeghallgatáson is felveti a helyi esélyegyenlőség kérdéseit és problémáit, lehetőséget adva a lakosság széles spektrumának problémák felvetésére és véleménye kifejtésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés	

	megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Rábapatonai belterületi útjainak felújítása	Rábapatonán 3 új lakóutca alakult ki, melyek felülete murvás utak, ezt szeretnénk leaszfaltozni	Minden lakóutca aszfaltozott felületű legyen, csökkentve a környezeti terhelést és a szennyezést.	Helyi dokumentumok: Gazdasági program, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció.	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	2 km hosszán új aszfaltréteg kialakítása	polgármester	2029. 11. 01. (csütörtök)	2000 m	Tervezés és műszaki ellenőrzés humán erőforrás oldalról, valamint kb 200.000.000 Ft	Az önkormányzat a későbbiek során fenntartja ezen utakat.	nem releváns
2	Rábapatonai belterületi vízelvezési problémáinak megoldása	5 útszakasz vízelvezetésének megoldása Harsányi Lajos, Arany János, Petőfi, István utca, Dózsa utca	az 5 útszakasz belterületi csapadékvíz elvezetési problémáinak megszüntetése a csapadékvíz megfelelő mederbe terelése.	Helyi dokumentumok: Gazdasági program, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció. Költségvetési rendelet	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Az 5 érintett útszakasz mentén belterületi csapadékvíz elvezetés, befogadó és levezető árkok és szabvány szerinti gépjárműbeállók kerülnek kiépítésre.	polgármester	2029. 11. 01. (csütörtök)	5 db árok rendszer kiépítése	humán, -tervező, műszaki ellenőr, közbeszerzési referens technikai: kivitelezést végző árokrendszerek cég pénzügyi: saját költségvetési forrás és pályázati forrás 250 millió Ft nagyságrendben	Az önkormányzat maga végezné a belterületi tisztítását	nem releváns
3	Környezetkímélő mobilitás növelése a településen	A meglévő kerékpárút folytatása így a település vasúti csomópontjától a település központjáig egységes kerékpárút jönne létre.	2200 méter hosszú kerékpárút a környezetvédelmi program útján, az Óvoda épülettől a Vasútállomásig	Gazdasági Program, településfejlesztési terv, környezetvédelmi program	Országos Közlekedésfejlesztési terv	2200 méter hosszú kerékpárút építése járdaépítéssel egyetemben, hogy növeljük a kerékpáros biztonságot és a környezetkímélő közlekedés szerepét	polgármester	2029. 11. 01. (csütörtök)	2200 méter	humán: Tervezés és engedélyezés, közbeszerzési referens alkalmazása és műszaki ellenőrzés igénybe vétele Technikai: Tervezés végigvitele Pénzügyi: saját forrás és pályázati támogatás is szükséges, várható költsége:	Önkormányzat vállalja az elkészült műtakarítását és gondozását	nem releváns

										250 millió ft		
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	"ADATGYŰJTÉS MÉLYSZEGÉNYSÉGRŐL RÁBAPATONÁN"	A nincs elég felmérés, nincs elég adat a rábapatonai mélyszegénység megítéléséhez valamint a romákra vonatkozó körülmények megítéléséhez	rövid távon: adatgyűjtés középtávon: probléma felmérés probléma azonosítás hosszú távon: probléma megoldási lehetőségek feltárása	II. Harsányi Lajos gazdasági program (ciklusprogram) Szociális Szolgáltatásszervezési Konceptió Szt., Adatvédelmi tv., helyi szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet helyi adatvédelmi szabályozók	---	különböző adatgyűjtési módszerrel adatgyűjtés az összegyűjtött adatok értékelése alapján probléma feltárás, felismerés megoldási javaslatok keresése	polgármester, jegyző	2029. 11. 01. (csütörtök) folyamatosan, határidőn túl is szükséges végezni	adathalmaz felismert problémák száma hosszú távon: felismert problémák megoldási lehetőségeinek felismerése	humán: településmenedzser, családsegítő, gyermekjóléti szakember technikai: számítógép, papír, nyomtató - adott pénzügyi: a humán és technikai erőforrások rendelkezésre állnak, külön pénzügyi forrást nem igényel	folyamatos adatgyűjtés	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	"ADATGYŰJTÉS GYERMEKEK HELYZETÉRŐL RÁBAPATONÁN"	A nincs elég felmérés, nincs elég adat a rábapatonai gyermekek helyzetének és életkörülményeik megítéléséhez	Az intézkedéssel elérni kívánt cél: rövid távon: adatgyűjtés középtávon: probléma felmérés probléma azonosítás hosszú távon: probléma megoldási lehetőségek feltárása	A célkitűzés: összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal: II. Harsányi Lajos gazdasági program (ciklusprogram) Szociális Szolgáltatásszervezési Konceptió Szt., Adatvédelmi tv., Gyvt., Gyer., helyi szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet helyi gyermekvédelmi rendelet helyi adatvédelmi szabályozók	---	Az intézkedés tartalma: különböző adatgyűjtési módszerrel összegyűjtött adatok értékelése alapján probléma feltárás, felismerés megoldási javaslatok keresése	Az intézkedés felelőse: polgármester, jegyző	2029. 11. 01. (csütörtök)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok): adathalmaz felismert problémák száma hosszú távon: felismert problémák megoldási lehetőségeinek felismerése	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai): adathalmaz felismert problémák száma hosszú távon: felismert problémák megoldási lehetőségeinek felismerése	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóságát: folyamatos adatgyűjtés	nem releváns
2	A Rábapatonai Katica Óvoda bővítése	A településen megnőtt a gyermekek száma (566 fő 14 év alatti) jelenleg 5 csoportos óvoda 21 helyen működik, szükséges lenne egy épület bővítés, hogy 1 helyen	A Rábapatonai Katica Óvoda épületének bővítése 2 csoportszobává és tornaszobává, és kiszolgáló helyiségekkel	Gazdasági Program, Településfejlesztési terv, HEP	• Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Új épület építése kb 400m2 térméretű nagyságrendben	polgármester, jegyző	2029. 11. 01. (csütörtök)	1 db új épület	humán: Projektmenedzser, közbeszerzési referens, műszaki ellenőr pénzügyi: saját forrás és pályázati támogatás szükséges 400 Millió Ft összegben	Az önkormányzat az épület üzemeltetését és műköltégeit saját költségvetése terhére vállalja.	nem releváns

		legyen végezhető a gyermeknevelés											
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Családon belüli agresszió csökkentése	A településen a COVID okozta bezárkózás és anyagi helyzet romlása miatt megszorodott a családon belüli erőszak között. Ennek megakadályozására szakmai workshopot szükséges rendezni az érintett szociális dolgozókkal, valamint szemléletformáló anyagok beszerzése és kiosztását kell eszközölni az érintett családok számára.	A nők helyzete javuljon, az megszűnjenek a családon belüli erőszak formái. A családvédelmi koordinációs feladat mellett meg kell növelni a bevonható lelki segélyt nyújtó szakmai és civil szereplőinek stake holder erejét.	HEP, szociális szolgáltatás tervezési koncepció	• „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Előadások szervezése, mediátor és pszichológus alkalmazása, szórányanyagok és igénybe vehető lehetőségek támogatása.	Jegyző	2029. 11. 01. (csütörtök)		humán- Családsegítő és GYermekjóléti Szolgálat embereinek bevonása, esetleges pszichológus, mediátor bevonása pénzügyi- előadások és a pszichológus díja		nem releváns	
IV. Az idősek esélyegyenlősége													
1	Idősek nappali ellátásának szervezése	Az időskori elmagányosodás, nappali felügyeletének megszervezése, mivel egyre több az egyedülálló idős, aki napközben felügyeletre, figyelemre szorul. A meglévő házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés mellé egy erős új elem jönne létre a szociális ellátó rendszerbe.	Az egyedülálló, valamint gyermekeik számára gondozási feladatot jelentő idősök ellátása oly módon, hogy a meglévő épület állományunk segítségével és idősök nappali ellátása mellett hozna létre az önkormányzat, várhatóan 8-10 fő igénybe vételével.	IV. Harsányi Lajos gazdasági program (ciklusprogram) Rábapatonai Község Idősügyi Stratégiája Sztv.	• Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Az épület átalakítása az előírásoknak megfelelően, valamint a szolgáltatás elindítása a Baptista Szeretetszolgálat segítségével.	polgármester, jegyző	2029. 11. 01. (csütörtök)		humán: háziorvos, IKSZT vezető, szociális szakszemélyzet technikai: az adminisztratív technika rendelkezésre áll Pénzügyi: épület átalakítása kb 50.000.000 nagyságrendben, valamint állami normatív támogatás igénybe vétele		Esetlegesen, ha jelentkezik más településről igény	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége													
1	"ADATGYŰJTÉS	A nincs elég felmérés, rövid távon:	II. Harsányi Lajos	---		Az intézkedés	polgármester	2029. 11. 01.	Az intézkedés	humán:	Az intézkedés	nem releváns	

	FOGYATÉKOSOK HELYZETÉRŐL RÁBAPATONÁN"	nincs elég adat a rábapatonai mélyszegénység megítéléséhez valamint a romákra vonatkozó körülmények megítéléséhez	adatgyűjtés középtávon: probléma felmérés probléma azonosítás hosszú távon: probléma megoldási lehetőségek feltárása	gazdasági program (ciklusprogram) Szociális Szolgáltatásszervezé si Konceptió Szt., Adatvédelmi tv., helyi szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet helyi adatvédelmi szabályozók	tartalma: különböző adatgyűjtési módszerrel adatgyűjtés az összegyűjtött adatok értékelése alapján probléma feltárás, felismerés megoldási javaslatok keresése	r, jegyző	(csütörtök)	eredményesség ét mérő indikátor(ok): adathalmaz felismert problémák száma hosszú távon: felismert problémák megoldási lehetőségeinek felismerése	településmenedzser, családsegítő, gyermekjóléti szakember, házi orvos, védőnő technikai: számítógép, papír, nyomtató - adott pénzügyi: a humán és technikai erőforrások rendelkezésre állnak, külön pénzügyi forrást nem igényel	eredményeinek fenntarthatóság a: folyamatos adatgyűjtés	
--	---	--	--	---	--	-----------	-------------	---	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Rábapatonai község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Rábapatonai Község Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 82/2024.(XII.11.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Kelt: Rábapatonán, 2024. december 12. napján

Aláírás

K i v o n a t

Készült: Rábapatona Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2024. december 11-i ülésének jegyzőkönyvéből

5.) Napirend tárgyalása:

Tárgya: A 2024-2029-es évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása.

Előterjesztő: dr. Németh Balázs jegyző

A Képviselő-testület 7 fő igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Rábapatona Község Önkormányzata Képviselő-testületének 82/2024. (XII.11.) határozata a 2024-2029-es évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

- 1.) Rábapatona Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja a 2024-2029-es évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A Program jelen előterjesztés mellékletét képezi.
- 2.) Rábapatona Község Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján felkéri a jegyzőt, hogy a területileg illetékes **Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Nyugat-Dunántúli Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság** részére az új HEP-et küldje meg, továbbá publikálja a község honlapján.
- 3.) **Határidő:** 2024. december 31.
- 4.) **Felelős:** dr. Németh Balázs jegyző

dr. Németh Balázs sk.
jegyző

Molnár-Nagy Béla sk.
polgármester

A kivonat hiteles:

Rábapatona, 2024. december 11.

Kertainé György Renáta
igazgatási főelőadó

Polgármesteri Hivatal Rábapatona
9142 Rábapatona, Kossuth utca 18.
telefon: 06-96/583-000, telefax: 06-96/583-001
email: jegyzo@rabapatona.hu